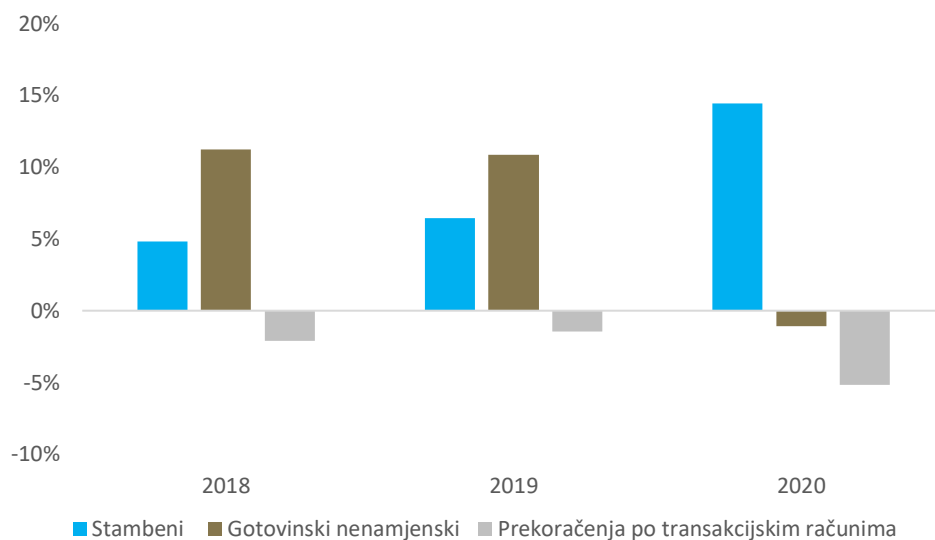

Nastavak smanjenja dobiti banaka uz rast kredita

Godina koronakrize u bankovnom sustavu ostat će zapamćena po tri karakteristična trenda koja ovu krizu razlikuju od prethodnih. Prvo, monetarna ekspanzija i vladine subvencije plaća u privatnom sektoru osigurali su postojani rast depozita. Potkraj 2020. depoziti stanovništva dostigli su porast od oko 6%, koji je u siječnju 2021. ubrzan na oko 7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine (tablica na kraju uvoda). Drugo, kamatne stope su ostale postojane ili su blago smanjene. Kamatna marža je stabilna na oko 2,6 postotnih bodova, a prosječne kamatne stope na dugoročne stambene kredite smanjene su ispod praga od 3%. Treće, krediti su rasli u krizi. Zabilježen je porast kreditiranja države, poduzeća i stanovništva, pri čemu se u sektoru stanovništva trag krize primijetio u promjeni strukture kredita. Nenamjenski gotovinski krediti smanjeni su nakon nekoliko godina postojanog rasta, ali se rast premjestio u segment stambenih kredita koji su dostigli dvoznamenkastu stopu rasta, dijelom potaknuti sanacijama posljedica potresa.

Međugodišnje stope rasta kredita stanovništvu prema vrstama u zadnjem tromjesečju za protekle tri godine

Usporedba tempa rasta kredita u državama članicama EU pokazuje da se hrvatske banke nalaze u gornjim polovinama distribucija stopa rasta kredita stanovništvu i poduzećima po zemljama, a kamratne stope su zadržane na niskim razinama, kao da je Hrvatska već uvela euro.

Kriza je očekivano dovela do značajnog pogoršanja poslovnih rezultata banaka. Dobit tekuće godine više je nego prepolovljena 2020. u odnosu na 2019. (-53,3%), ponajviše zbog pada operativnih prihoda i rasta ispravaka vrijednosti financijske imovine koja se u knjigama vodi po amortiziranom trošku. Neto kamatni prihod je smanjen za 5,7%, a neto prihodi od naknada i provizija zabilježili su veći pad (10,5%) pa su se ukupni neto prihodi iz poslovanja smanjili za 9,9% u odnosu u na 2019. godinu. Banke su na kontrakciju prihoda odgovorile boljim troškovnim upravljanjem, no troškovi su rigidniji od prihoda i ne mogu se smanjivati istim tempom. Zbog toga je neto rezultat prije rezerviranja smanjen za gotovo 19%. Analiza u nastavku pokazuje da je najvažniji pokazatelj efikasnosti banaka, tzv. *cost-income* omjer, nakon dužeg vremena konvergencije prema razini od 40%, u prethodna dva tromjesečja čvrsto zasjeo iznad praga od 50% (zadnji podatak: 52%).

ODABRANE STAVKE RAČUNA DOBITI I GUBITKA BANAKA	2019.	2020.	2020. / 2019.
Kamatni prihodi	12.215.182	11.303.501	-7,5%
(Kamatni rashodi)	1.538.649	1.234.545	-19,8%
NETO KAMATNI PRIHOD	10.676.533	10.068.956	-5,7%
Prihodi od dividende	1.189.844	221.484	-81,4%
Prihodi od naknada i provizija	5.355.804	4.535.468	-15,3%
(Rashodi od naknada i provizija)	1.747.242	1.307.494	-25,2%
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZUA	3.608.562	3.227.974	-10,5%
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO	16.317.280	14.700.764	-9,9%
(Administrativni rashodi)	6.556.203	6.312.113	-3,7%
(Rashodi za zaposlenike)	3.903.022	3.717.702	-4,7%
(Ostali administrativni rashodi)	2.653.182	2.594.410	-2,2%
(Doprinosi u novcu sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	1.004.645	755.432	-24,8%
(Amortizacija)	689.236	1.007.241	46,1%
REZULTAT PRIJE REZERVIRANJA	9.071.841	7.381.410	-18,6%
Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	0	-29.652	--
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-31.206	0	-100,0%
Financijska imovina po amortiziranom trošku	1.220.439	-29.652	-102,4%
(Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	13.897	554.379	3889,2%
(Obveze plaćanja sanacijskim odborima i sustavima osiguranja depozita)	1.206.542	0	-100,0%
(Preuzete obveze i jamstva)	775.262	156.284	-79,8%
(Ostale rezervacije)	-23.022	398.094	-1829,2%
(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjena vrijednosti po financijskoj imovini koja se ne mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	798.284	2.676.574	235,3%
(Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)	-1.299	34.555	-2760,1%
(Financijska imovina po amortiziranom trošku)	74.149	2.642.019	3463,1%
(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjena vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke potthvate i pridružena društva)	14.883	0	-100,0%
(Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjena vrijednosti po nefinancijskoj imovini)	12.967	82.352	535,1%
(Nekretnine, postrojenja i oprema)	0	14.866	--
(Ulaganja u nekretnine)	22.518	-1.783	-107,9%
(Goodwill)	23.782	0	-100,0%
(Ostala nematerijalna imovina)	0	17.307	--
(Ostalo)	0	51.961	--
Negativni goodwill priznat u dobiti ili gubitku	-4.037	0	-100,0%
Dio dobiti ili (-) gubitaka od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potthvate i pridružena društva obračunat metodom udjela	6.652.637	0	-100,0%
Dobit ili (-) gubitak od dugotrajne imovine i grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti	839.476	23.992	-97,1%
DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI	5.813.161	3.307.014	-43,1%
DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE	5.810.241	2.710.545	-53,3%

Unatoč tome, hrvatske banke se i dalje nalaze među najbolje kapitaliziranim bankama na svijetu. Stopa ukupnoga kapitala od 24,9% i ulazak u bankovnu uniju usporedno s ulaskom u ERM II u srpnju prošle godine jamče stabilnost, prolazak kroz krizu bez potresa i spremnost banaka da ponudom novih kredita odgovore na pojačanu potražnju koja se očekuje u predstojećoj fazi izlaska iz krize.

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021/1
Ukupni depoziti kućanstava u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	193.388	194.510	202.776	211.708	224.537	226.322
% rasta prema istom mjesecu prethodne godine	1,0%	0,6%	4,2%	4,4%	6,1%	7,1%
u tome: devizni depoziti stanovništva	141.073	135.729	135.206	134.641	137.718	138.331
udjel deviznih depozita	72,9%	69,8%	66,7%	63,6%	61,3%	61,1%
Ukupno odobreni krediti kućanstvima u bilancama banaka u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	117.617	119.034	124.487	133.118	136.196	136.546
1. Potrošački krediti	18,0	16,2	13,1	13,3	10,9	8,1
2. Stambeni krediti	52.517,7	52.827,9	54.040,4	57.435,3	62.173,3	62.882,5
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	10.523,7	14.082,8	15.790,7	17.519,0	19.462,4	19.639,5
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	41.991,0	38.743,0	38.248,5	39.913,6	42.705,7	43.237,9
Od toga: uz euro	40.525,9	37.793,0	37.522,1	39.278,6	42.142,3	42.676,0
Od toga: uz švicarski franak	1.414,7	899,6	672,4	586,5	523,9	522,6
2.3. Devizni krediti	3,0	2,1	1,3	2,7	5,1	5,1
3. Hipotekarni krediti	2.227,5	1.970,7	1.901,8	1.882,8	2.030,7	2.050,3
4. Krediti za automobile	988,8	838,5	665,2	534,5	404,9	393,9
5. Krediti po kreditnim karticama	3.608,3	3.529,5	3.644,9	3.851,7	3.664,3	3.573,9
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	7.423,6	6.995,2	6.855,3	6.759,4	6.414,1	6.386,7
7. Gotovinski nenamjenski krediti	40.745,6	42.955,4	47.716,0	52.940,8	52.251,8	52.041,5
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	23.528,7	28.843,3	34.409,3	39.724,6	40.978,5	40.869,9
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	17.216,8	14.108,4	13.303,4	13.213,2	11.270,4	11.168,7
Od toga: uz euro	17.151,7	14.053,8	13.269,3	13.170,7	11.235,2	11.135,1
7.3. Devizni krediti	0,1	3,6	3,3	3,0	2,9	2,9
8. Ostali krediti	10.087,1	9.900,7	9.650,2	9.700,2	9.246,5	9.209,1
9. Udjel gotovinskih nenamjenskih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	34,6%	36,1%	38,3%	39,8%	38,4%	38,1%
9.1. Udjel kunskih kredita bez valutne klauzule u gotovinskim	57,7%	67,1%	72,1%	75,0%	78,4%	78,5%
9.2. Udjel kunskih kredita s valutnom klauzulom u gotovinskim	42,3%	32,8%	27,9%	25,0%	21,6%	21,5%
9. Udjel stambenih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	44,7%	44,4%	43,4%	43,1%	45,6%	46,1%
9.1. Udjel kunskih kredita bez valutne klauzule u stambenim	20,0%	26,7%	29,2%	30,5%	31,3%	31,2%
9.2. Udjel kunskih kredita s valutnom klauzulom u stambenim	80,0%	73,3%	70,8%	69,5%	68,7%	68,8%

Izvor: HNB, Tablica D5c

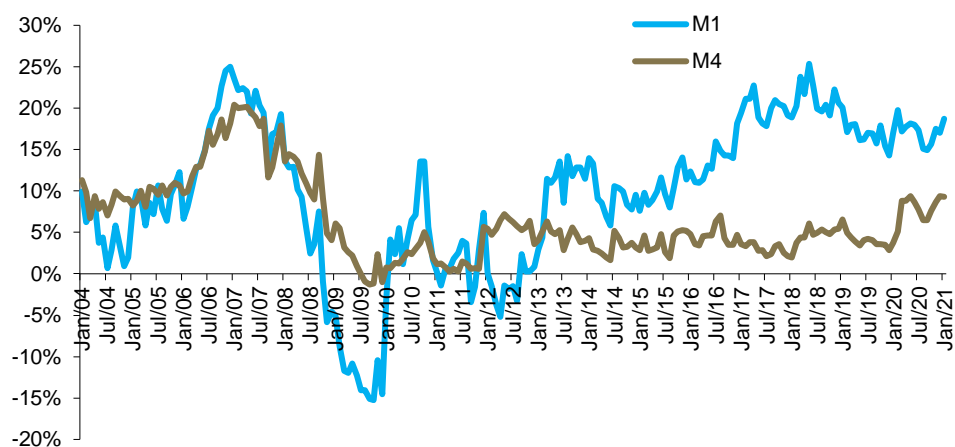
SADRŽAJ

IZVORI SREDSTAVA BANAKA	5
PLASMANI BANAKA	9
KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE	15
ZARADE	22
KAPITALIZACIJA I RIZICI	27
PLATNE USLUGE	31
STAMBENE ŠTEDIONICE	34
METODOLOGIJA I IZVORI	36

IZVORI SREDSTAVA BANAKA

1. Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4

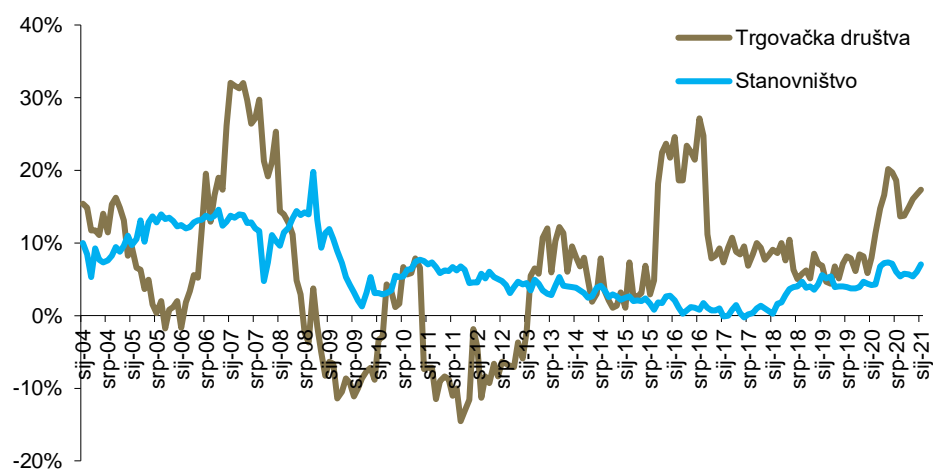
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-01:2021.

Ukupna likvidna sredstva M4 u siječnju 2021. bila su viša za 9,3% u odnosu na isti mjesec 2020. Novčana masa M1 porasla je za 18,7% u istom razdoblju.

2. Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća

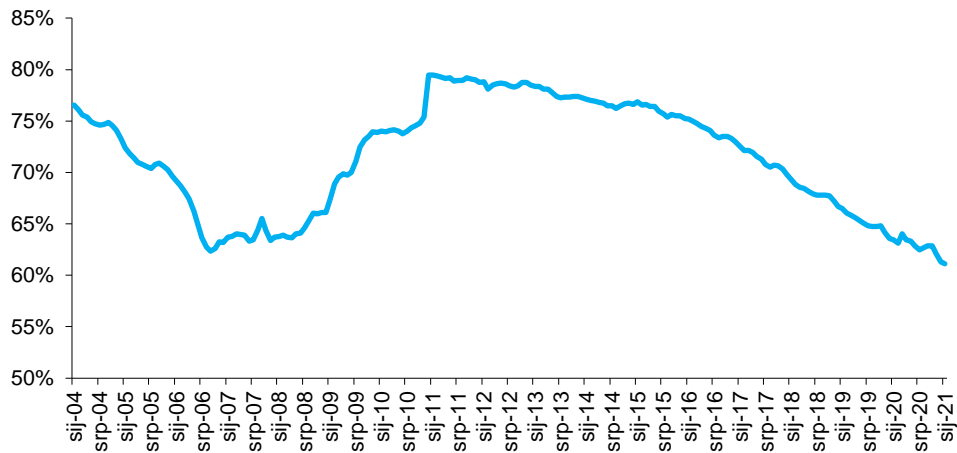
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-01:2021..

Međugodišnja stopa rasta depozita stanovništva u siječnju 2021. godine iznosila je 7,1%, a u sektoru poduzeća 17,3%.

3. Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva

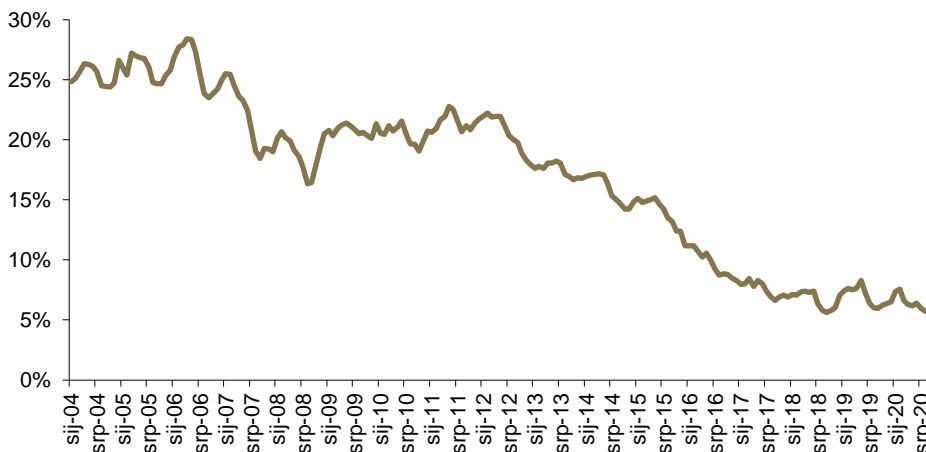
01:2004.- 01:2021. u %

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva smanjivao se do sredine 2006. kada je dotaknut minimum od oko 62%. Početak krize u drugoj polovici 2008. doveo je do porasta udjela deviznih depozita na gotovo 80%. Od tada se udjel deviznih u ukupnim depozitima kućanstava sporim tempom smanjuje. Krajem siječnja 2021. omjer se kretao ispod 62% i nalazi se približno na razinama iz 2006. godine.

4. Udjel inozemne u ukupnoj pasivi

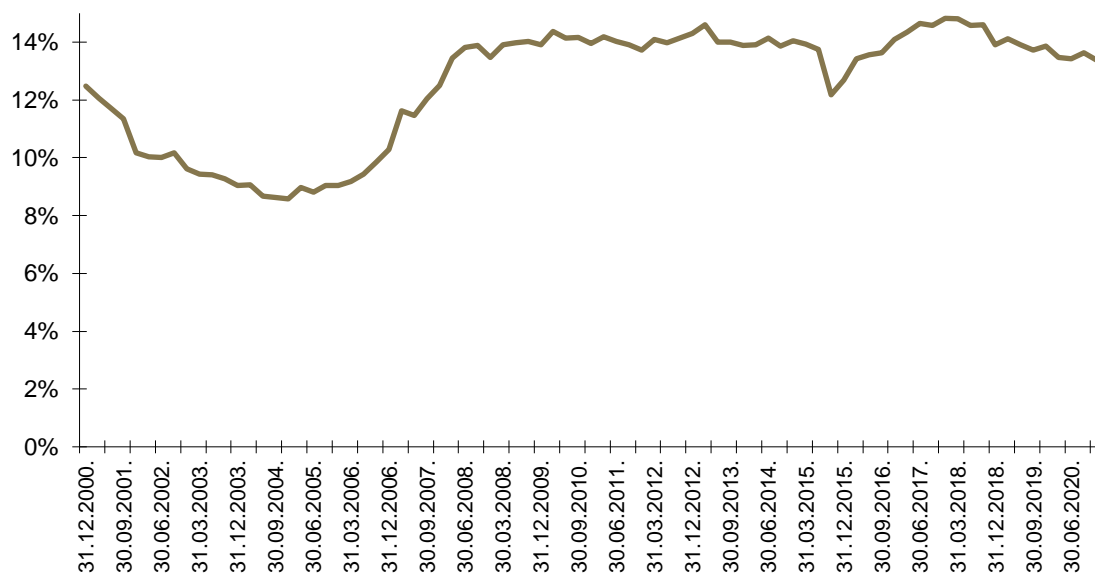
01:2004.- 01:2021. u %

U siječnju 2021. godine udio inozemne u ukupnoj pasivi kretao se na razini od oko 6%, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na prethodne mjesec. Sada već možemo govoriti o gotovo tri godine stabilnoga udjela.

5. Udjel kapitala u ukupnoj pasivi

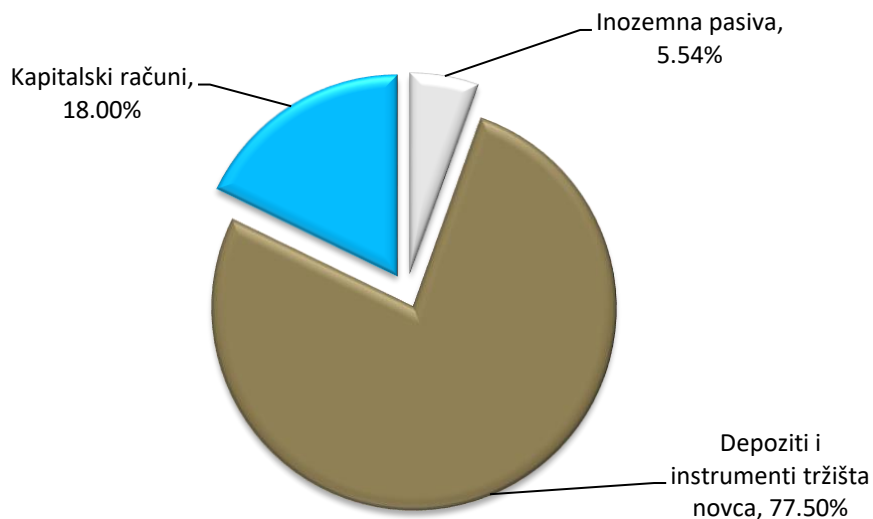
Q4:2000.-Q4:2020. u %

Kapital predstavlja važan izvor financiranja hrvatskih banaka. U posljednjih nekoliko kvartala udio kapitala kreće se oko stabilne razine od 13%.

6. Struktura izvora sredstava banaka

31.12.2020. u %

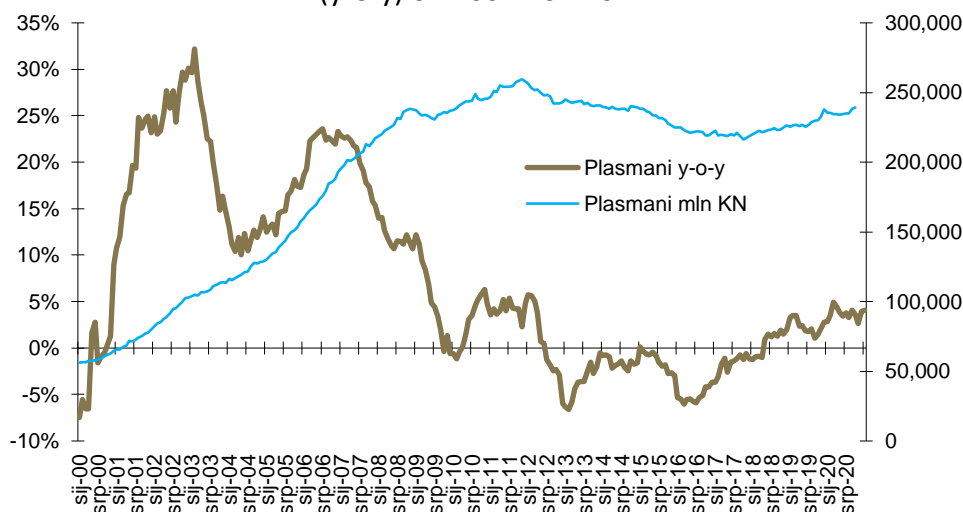

PLASMANI BANAKA

7. Plasmani

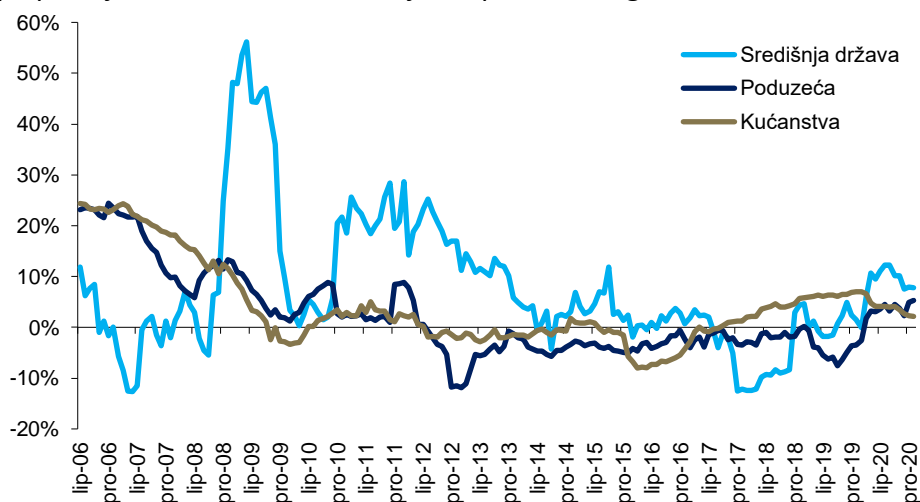
Iznos u mln KN i stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine (y-o-y) 01:2004.- 01:2021.

Ukupni plasmani kreditnih institucija u siječnju 2021. bili su za 4% ili za oko 9 milijardi kuna veći u odnosu na isti mjesec 2020. godine.

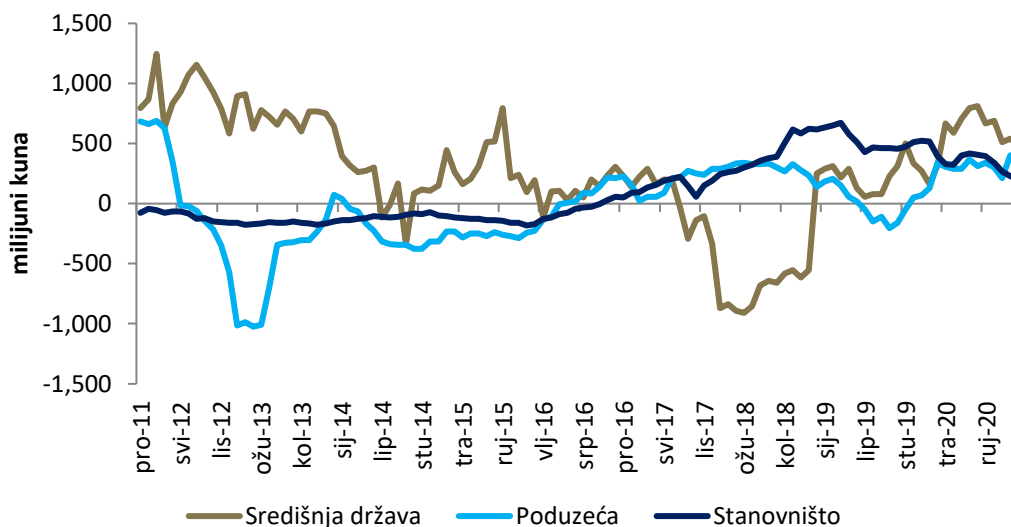
8. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi

Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.- 01:2021.

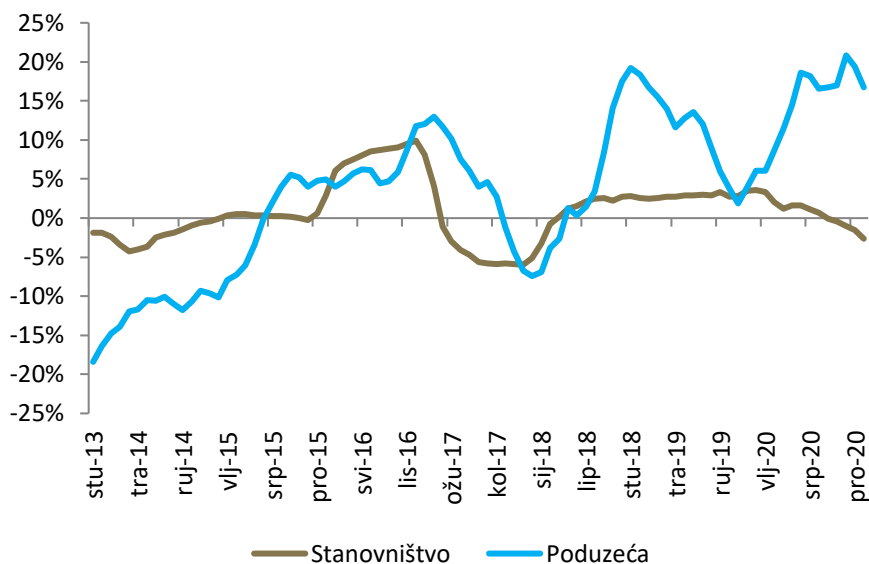
U siječnju 2021. blago je usporen rast kredita stanovništvu koji i dalje rastu po međugodišnjoj stopi od 2,2%. U sektoru poduzeća stopa rasta kredita blago je ubrzala na 4,9%. Stopa rasta kredita državi zadržala se na i dalje relativno visokih 7,7% zbog naraslih potreba za financiranjem proračuna.

8a. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije
12m prosjek (u milijunima kuna) 12:2011.- 01:2021.

Dvanaestomjesečni prosjek kreditnih transakcija banaka s državom na kraju siječnja 2021. iznosio je 497 milijuna kuna. U sektoru poduzeća iznos neto kredita blago je povećan na 415 milijuna kuna, a u sektoru stanovništva je zabilježeno blago smanjenje na oko 200 milijuna kuna uz zadržavanje pozitivnog trenda.

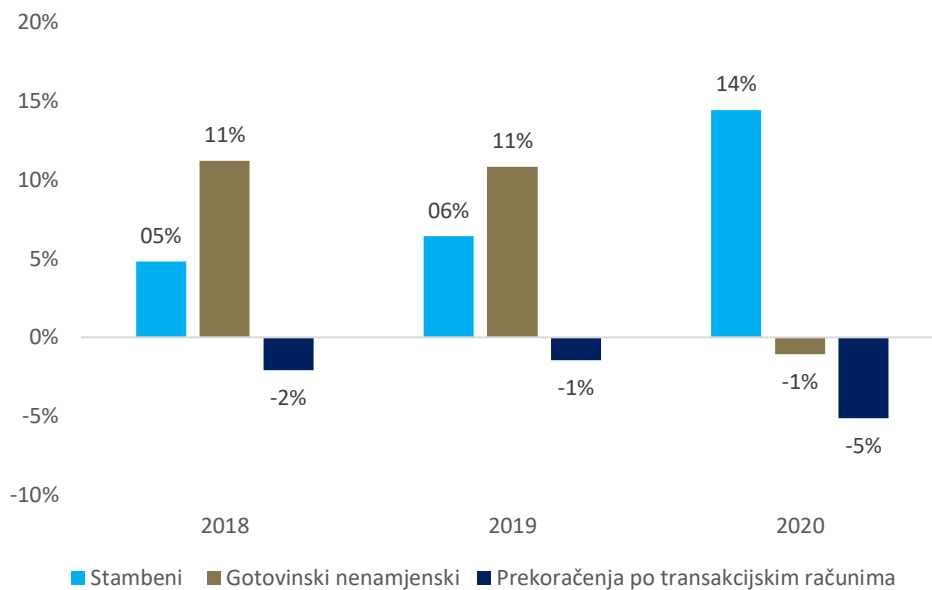
8b. Krediti stanovništvu i trgovačkim društvima – bruto novoodobreni
Međugodišnja stopa rasta (12m prosjek) 11:2013.- 01:2021.

Dvanaestomjesečni prosjek međugodišnje stope rasta bruto novoodobrenih kredita ukazuje na blago usporeno bruto kreditiranje sektora stanovništva, čemu najviše doprinosi smanjenje gotovinskih nenamjenskih kredita, dok je rast kredita poduzećima ostao u izrazito pozitivnoj zoni.

9. Stope rasta kredita stanovništvu prema vrstama

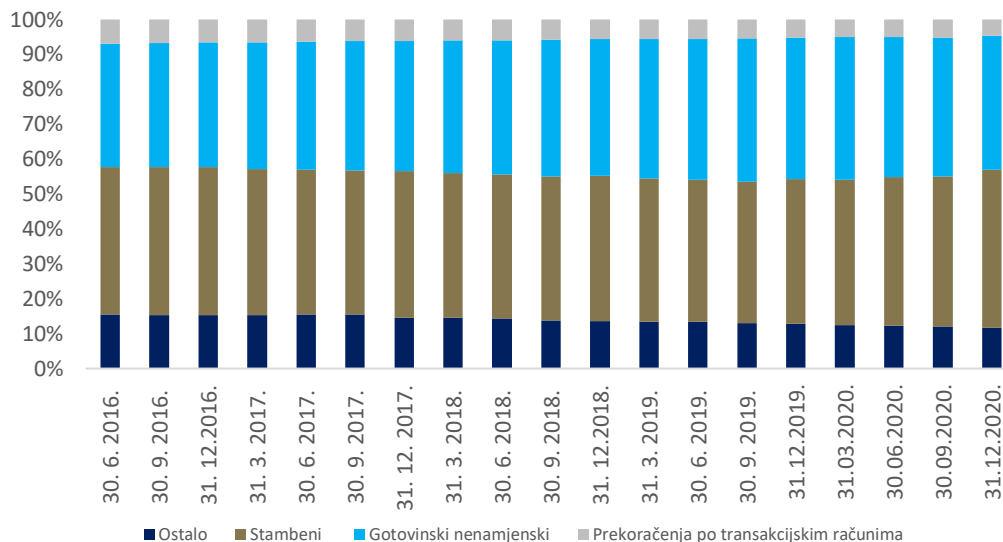
u odnosu na isto razdoblje (drugo tromjesečje) prethodne godine, 2018., 2019., 2020.

U četvrtom tromjesečju 2020. stambeni su krediti rasli za 14%, gotovinski nenamjenski krediti su smanjeni oko 1%, dok su prekoračenja po transakcijskim računima smanjena za oko 5% na godišnjoj razini.

10. Struktura kredita stanovništvu po vrstama

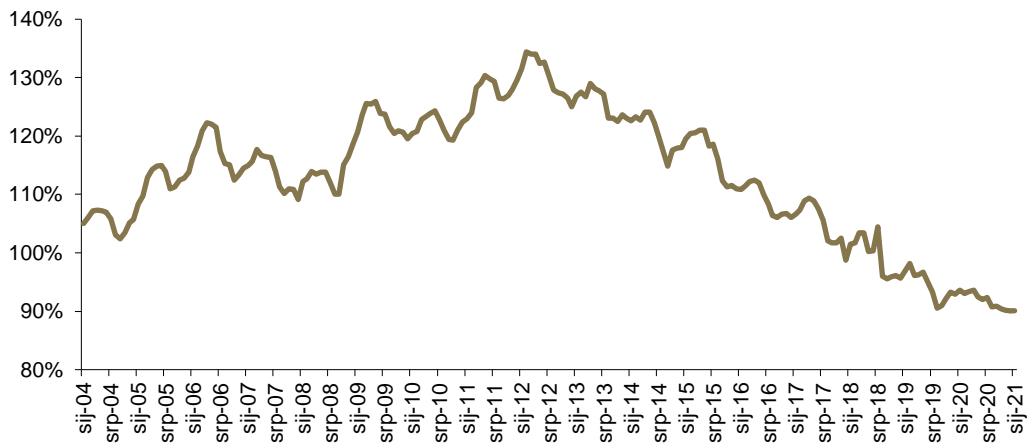
Q1:2009.-Q4:2020.

Struktura kredita stanovništvu u četvrtom kvartalu 2020. nije se bitno mijenjala. Dominiraju stambeni krediti i gotovinski nenamjenski krediti s ukupnim udjelom od oko 80%, dok prekoračenja po transakcijskim računima te ostali krediti čine 5% i 12% ukupnih kredita.

11. Omjer kredita i depozita

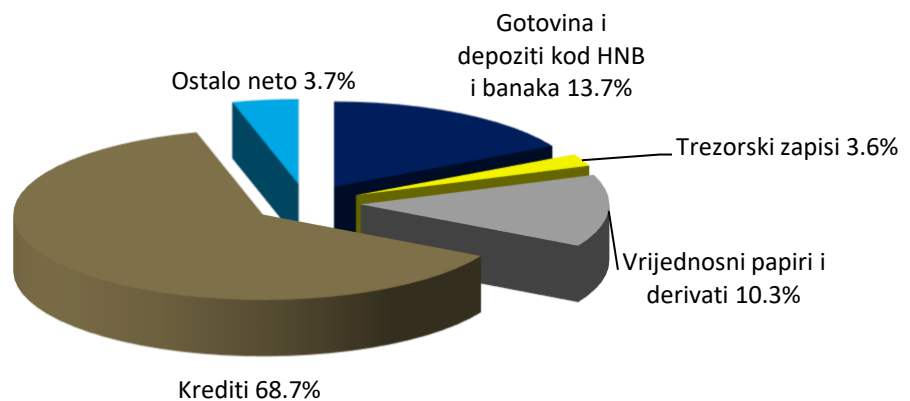
01:2004.- 01:2021.

U siječnju 2021. godine šire definirani omjer kredita i depozita nalazio se na razini od 90,8%, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na prethodne mjesece, budući da su depoziti rasli brže od kredita.

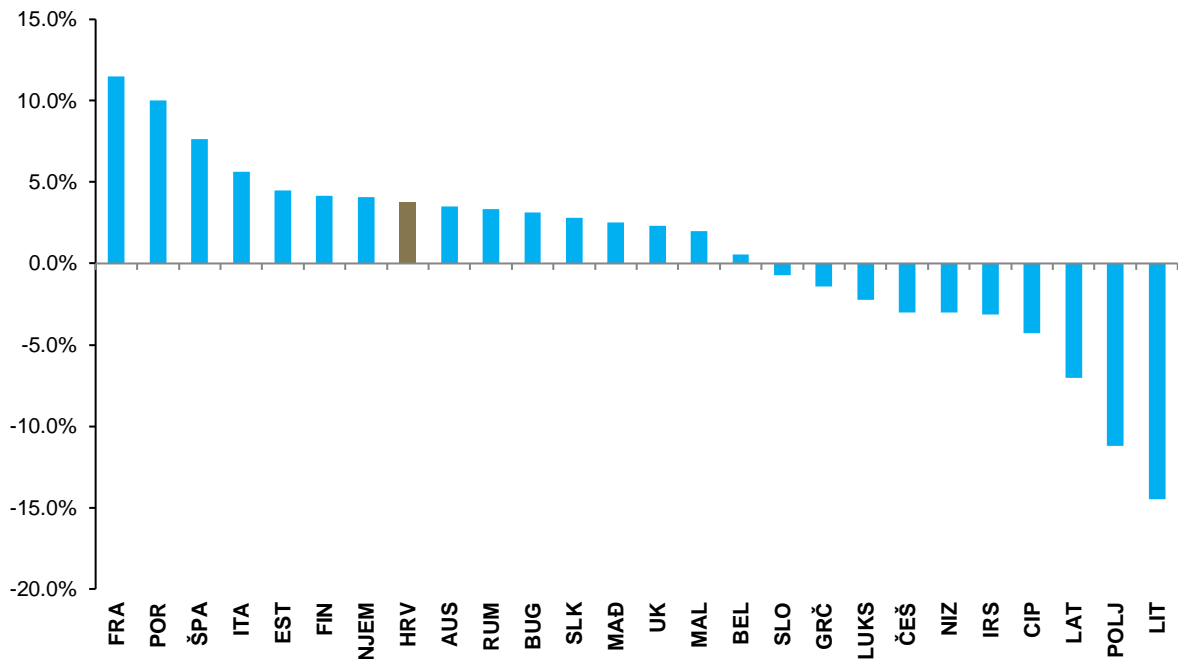
12. Struktura aktive banaka

31.12.2020.

13. Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj

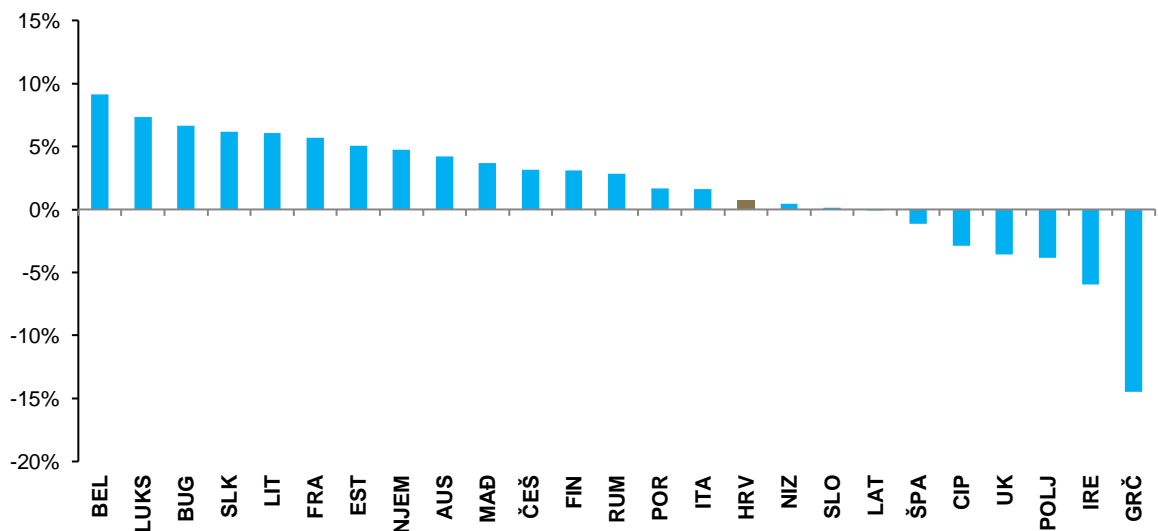
31.12.2020./31.12.2019. u %

Na kraju prosinca 2020. godine nešto veći broj država članica EU je bilježio rast nego pad kredita poduzećima. Hrvatska pripada skupini zemalja s rastom, te se sa stopom od oko 4% prema ECB-ovoj metodologiji nalazi među zemljama sa srednjim rastom među zemljama koje imaju rast.

14. Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj

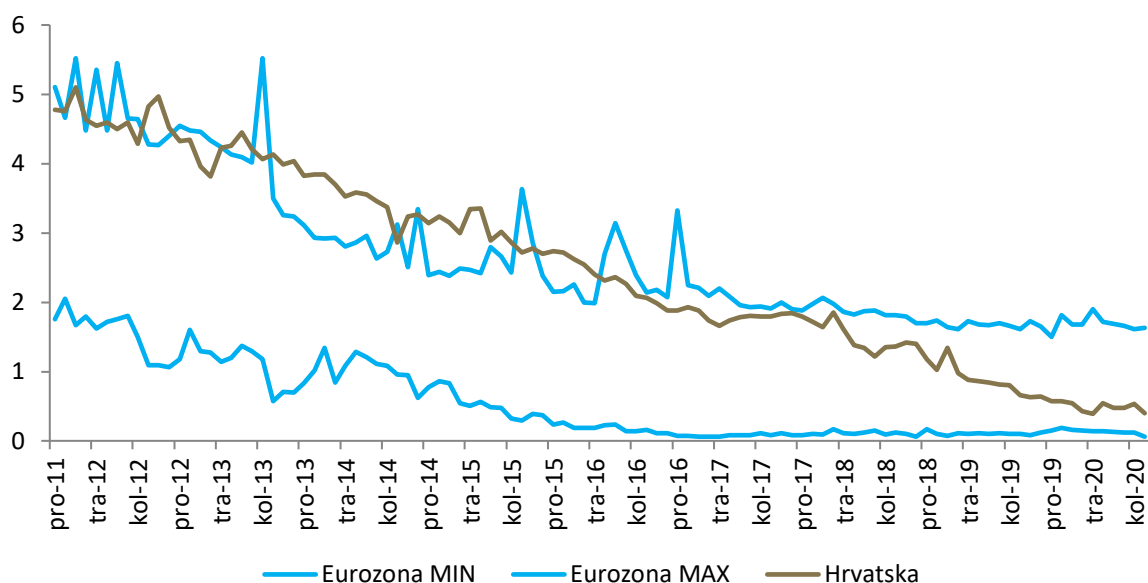
31.12.2020./31.12.2019. u %

Rast kredita stanovništvu u prosincu 2021. za oko 1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine prema ECB-ovoj metodologiji Hrvatsku smješta desno od sredine ljestvice, ali još uvijek među zemljama koje su zabilježile rast kredita.

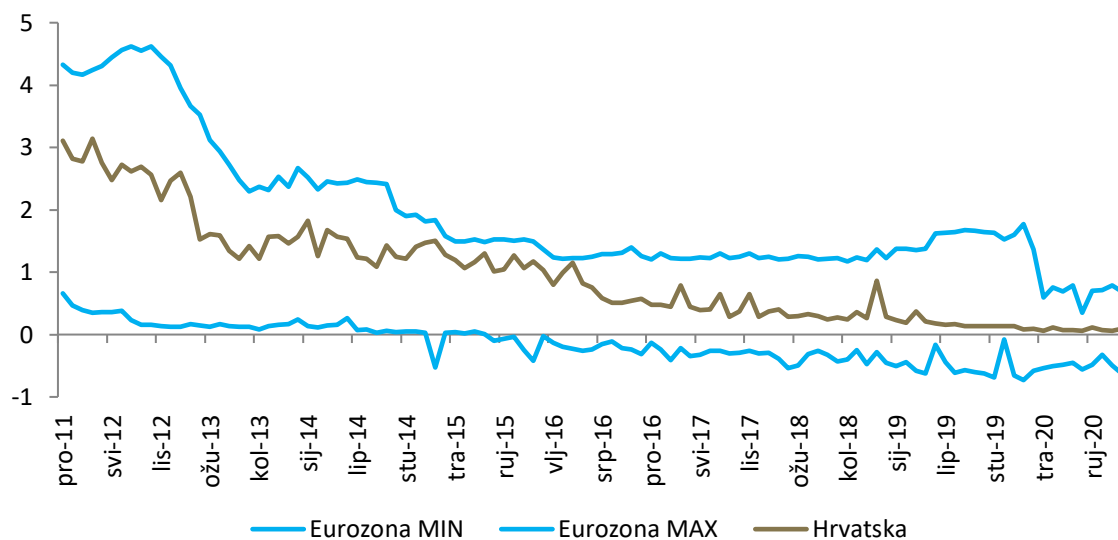
KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE

**15. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva
(novi poslovi) u %
12:2011.-12:2020.**

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u hrvatskim bankama kreću se oko 0,4% te se trenutno nalaze oko sredine intervala euro područja, bliže donjoj granici koja je definirana zemljom članicom s najnižim pasivnim kamatnim stopama.

**16. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva
(novi poslovi) u %
12:2011.-12:2020.**

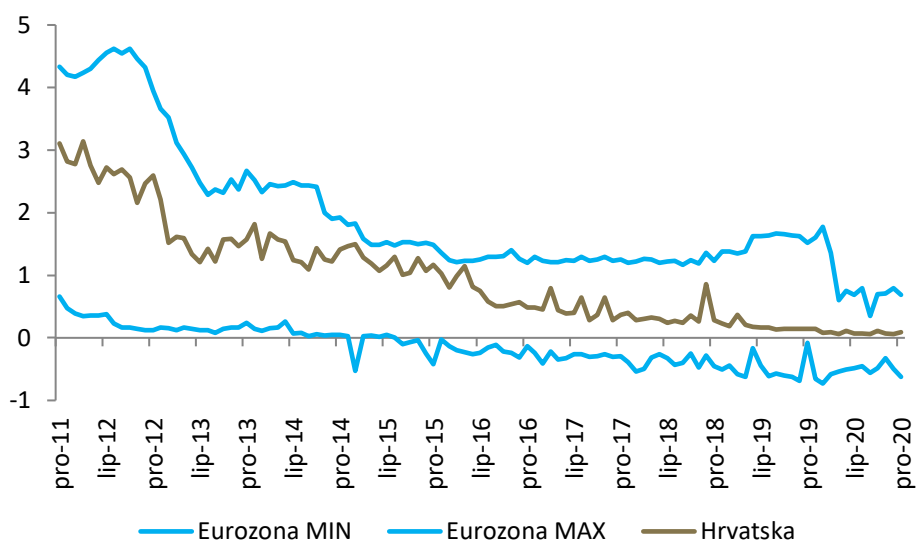

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva kreću se oko 0% te se nalaze bliže donjem pragu intervala euro područja.

17. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća (novi poslovi) u %

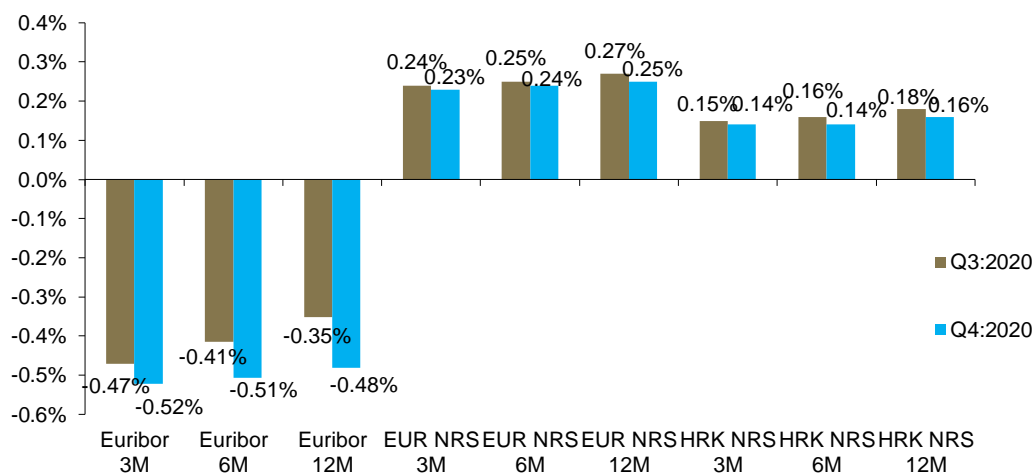
12:2011.-12:2020.

Kamatne stope u Hrvatskoj kreću se unutar intervala euro područja, pri čemu više kamatne stope bilježe Cipar, Grčka i Malta, dok je u nekoliko najrazvijenijih zemalja članica ova kamatna stopa negativna.

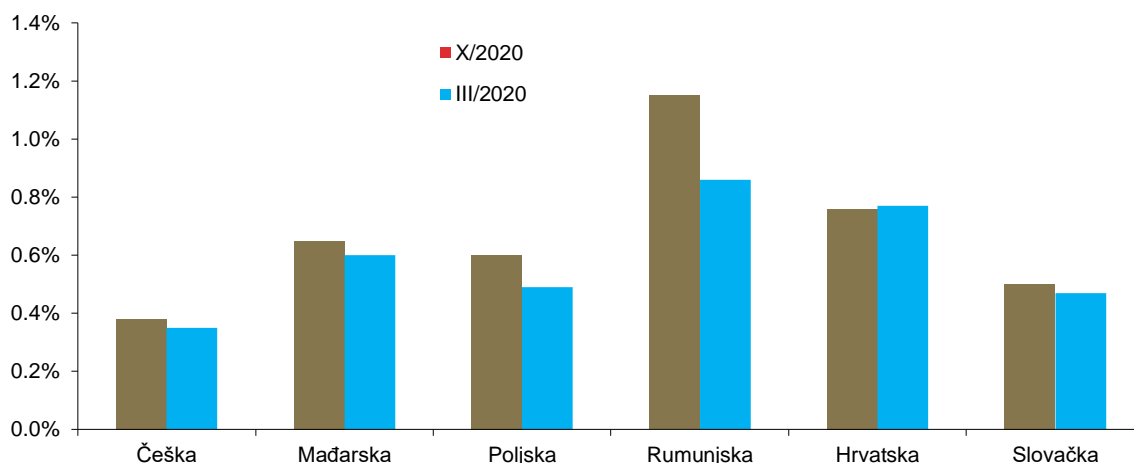
18. Referentne kamatne stope

Q4:2020.-Q4:2020.

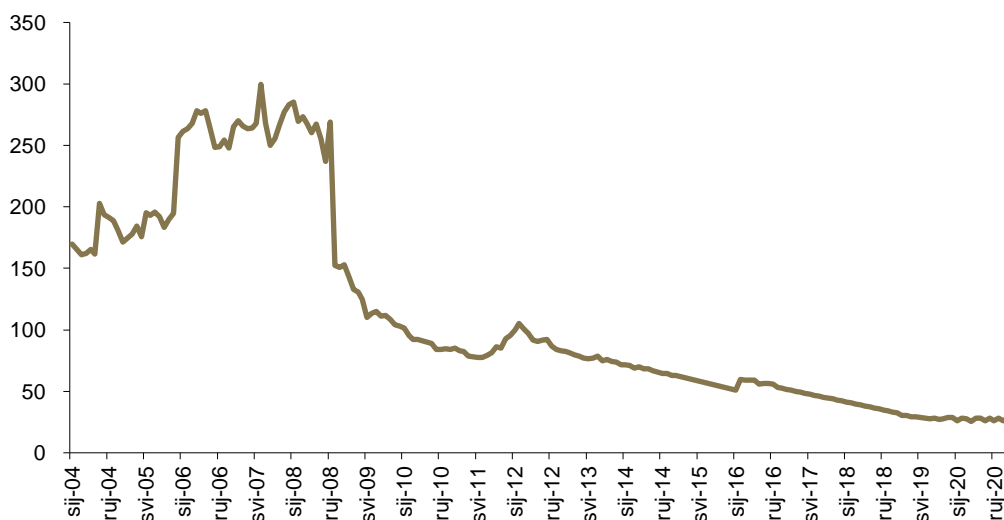
Nacionalne referentne stope (NRS) nastavile su se smanjivati u četvrtom tromjesečju 2020. Premija rizika koja je sadržana u razlici NRS-EURIBOR kretala se oko 60 baznih bodova.

19. CDS spread (podaci na dan 01.03.2021.)

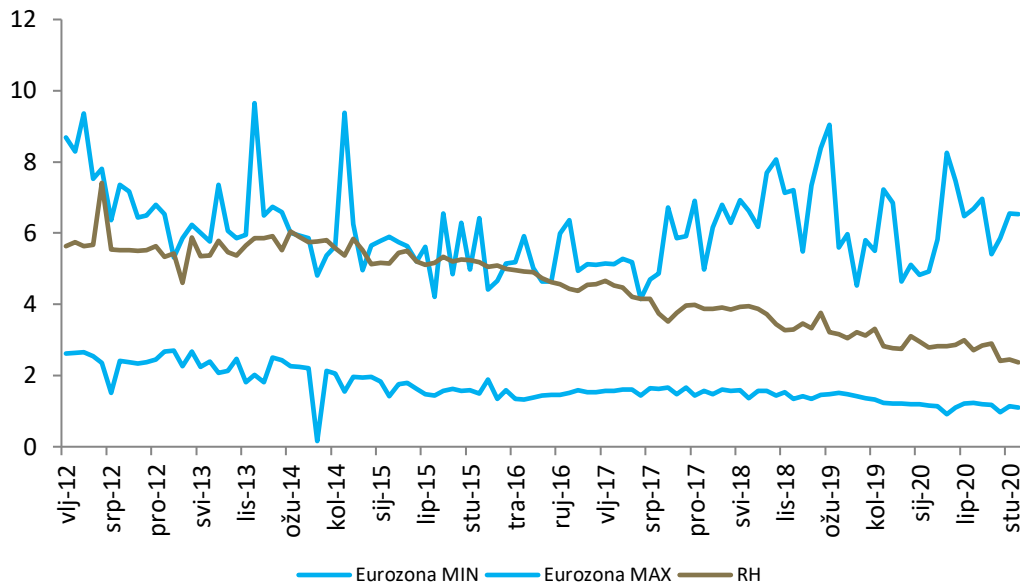
Hrvatska premija rizika najveća je u regiji uz Rumunjsku i Mađarsku. Međutim, te dvije zemlje su tijekom korona krize zabilježile značajniji rast CDS-ova u odnosu na Hrvatsku, što se može pripisati boljoj fiskalnoj poziciji Hrvatske prije eskalacije krize.

20. Indeks regulacijskog opterećenja IRO u baznim bodovima (bps) 01:2014.-12:2020.

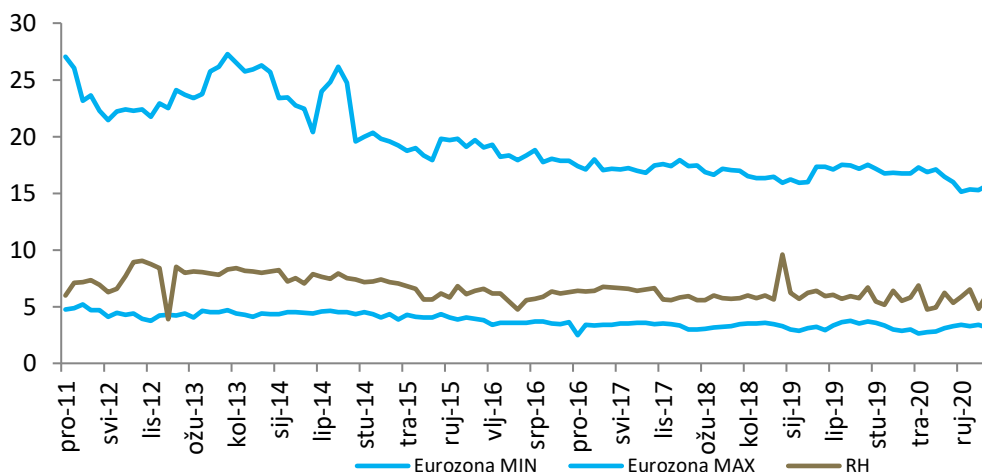
Bruto trošak regulacije spustio se na historijski minimum od oko 10 baznih bodova nakon što je u 2021. godini privremeno obustavljena uplata u fond osiguranja depozita zbog prijelaza njegova ciljanog iznosa. Trošak monetarne regulacije je zanemariv unatoč razmjerno visoke stope obvezne rezerve zbog niskih kamatnih stopa koje teže nuli. Jedini značajan trošak monetarne i prudencijalne regulacije povezan je s uplatama u sanacijski fond.

21. Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (novi poslovi) u % 12:2011.-12:2020.

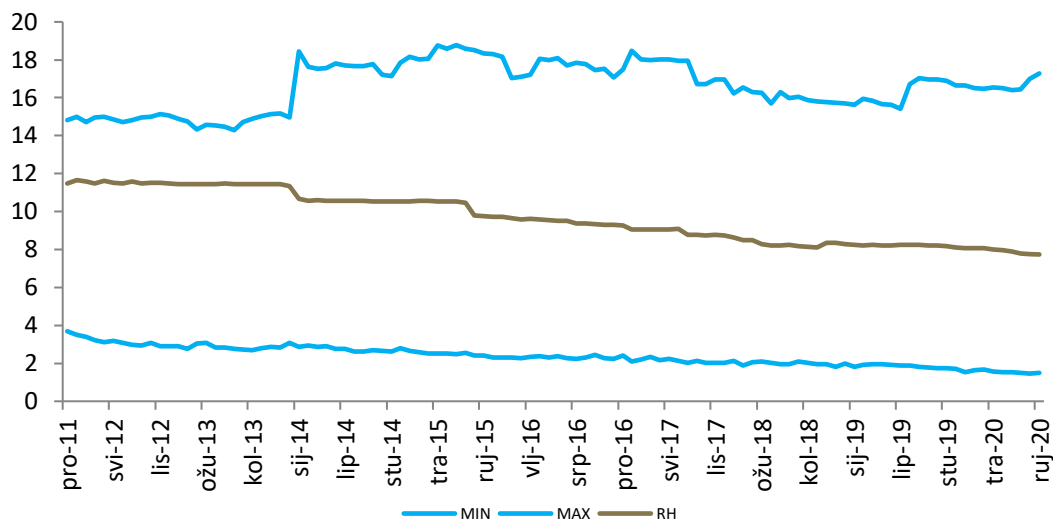
Kamatne stope na stambene kredite s rokom dospijeca preko 10 godina u prosincu 2020. kretale su se oko 2,9% prema ECB-ovoj metodologiji, ili oko sredine intervala kamatnih stopa za države koje su uvele euro. Među zemljama članicama europodručja, Litva i Latvija imaju više kamatne stope na ovu vrstu kredita. I sve nove članice izvan euro područja imaju više kamatne stope od hrvatskih banaka na ovu vrstu kredita. Pritom treba napomenuti kako su se u većini zemalja EU kamatne stope na stambene kredite u korona krizi blago povećale.

22. Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (novi poslovi) u % 12:2011.-12:2020.

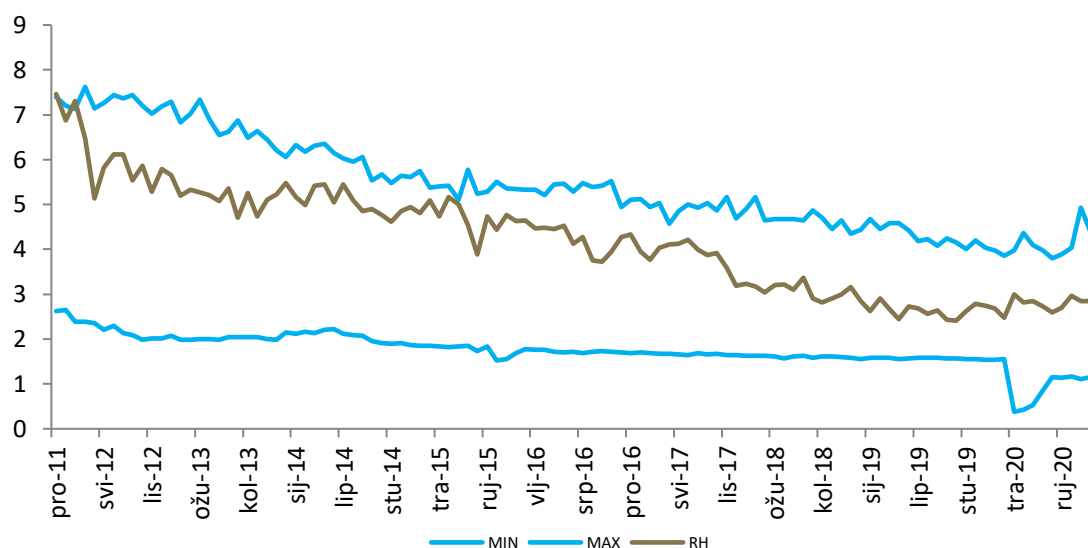
Kamatna stopa na potrošačke kredite od 1 do 5 godina iznosila je 5,9% u rujnu 2020. i kretala se unutar intervala kamatnih stopa euro područja, bliže njegovom donjem rubu. Više stope zabilježene su u bankama u baltičkim državama, Slovačkoj, Grčkoj, Španjolskoj, Portugalu te Danskoj i Velikoj Britaniji, kao i u većini članica EU izvan euro područja.

23. Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (novi poslovi) u % 12:2011.-12:2020.

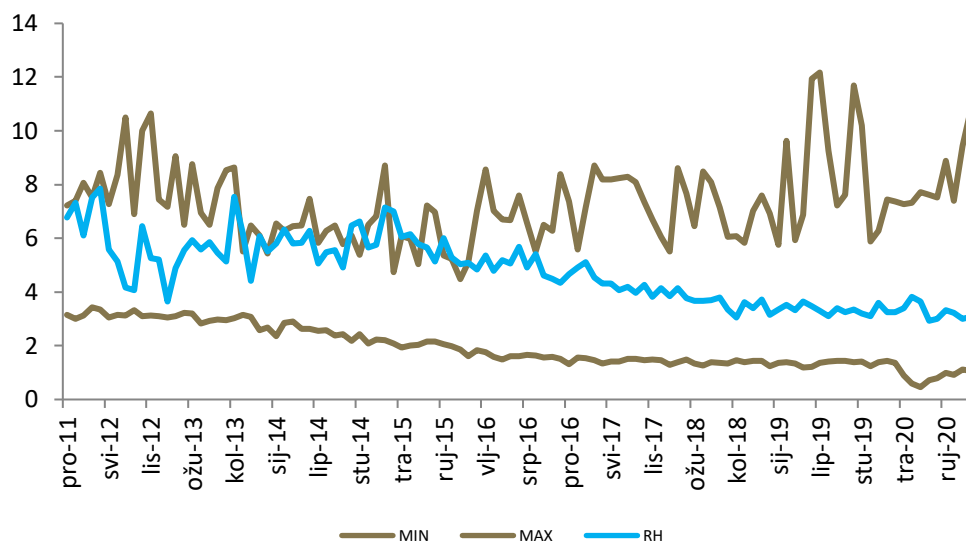
Kamatna stopa od 7,7%, koliko je u prosincu 2020. u prosjeku zabilježeno kod hrvatskih banaka kreće se unutar intervala euro područja. Više kamatne stope od hrvatskih banaka imaju banke u Estoniji, Latviji, Slovačkoj i Grčkoj, te u većini zemalja izvan euro područja.

24. Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (novi poslovi) u % 12:2011.-12:2020.

Kamatne stope na ovu vrstu kredita (2,8% u prosjeku u prosincu 2020.) kreću se unutar intervala za zemlje koje su uvele euro. Više kamatne stope zabilježene su u Grčkoj, Cipru i Irskoj, te Estoniji i Latviji. Izvan europodručja veće kamatne stope na ovu vrstu kredita zabilježene su u Bugarskoj. Značajan lom u donjoj granici intervala posljedica je snažnog pada kamatnih stopa u Francuskoj, a od izbijanja koronakrize vidljiv je vrlo blagi rast kamatnih stopa.

**25. Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima
(novi poslovi) u %
12:2011.-12:2020.**

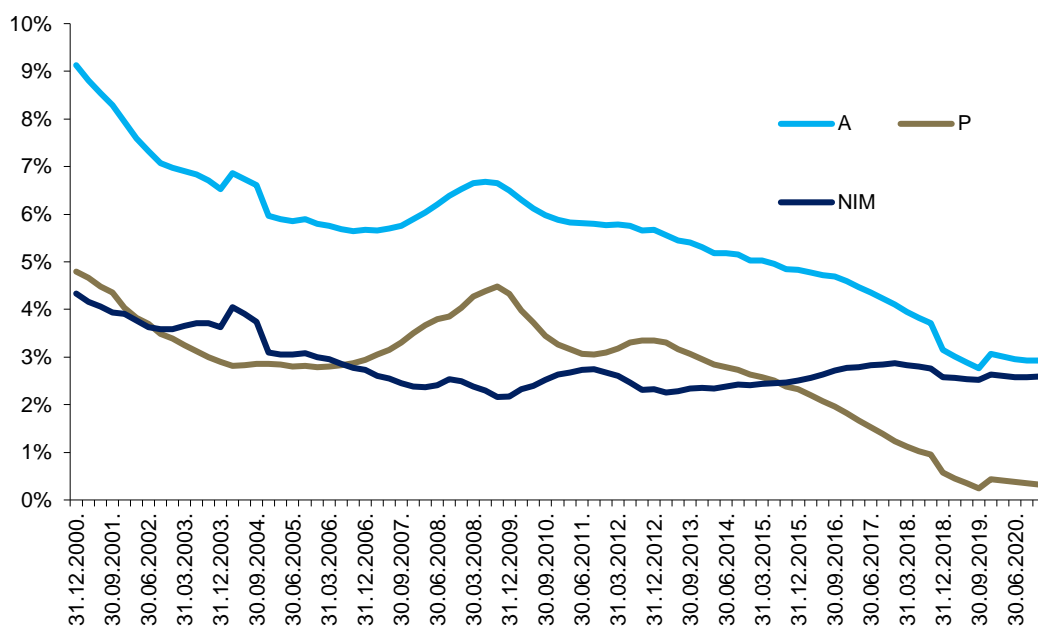

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (od 1 do 5 godina) u Hrvatskoj su u prosincu 2020. iznosile 3,1%, što predstavlja blagi pad u odnosu na prethodne mjesec. Kamatne stope se i dalje kreću unutar intervala europodručja. Ove kamatne stope veće su u Estoniji i Slovačkoj. Među zemljama koje još nisu uvele euro višu kamatnu stopu imaju Rumunjska i Bugarska.

ZARADE

26. Neto kamatna marža (NIM)

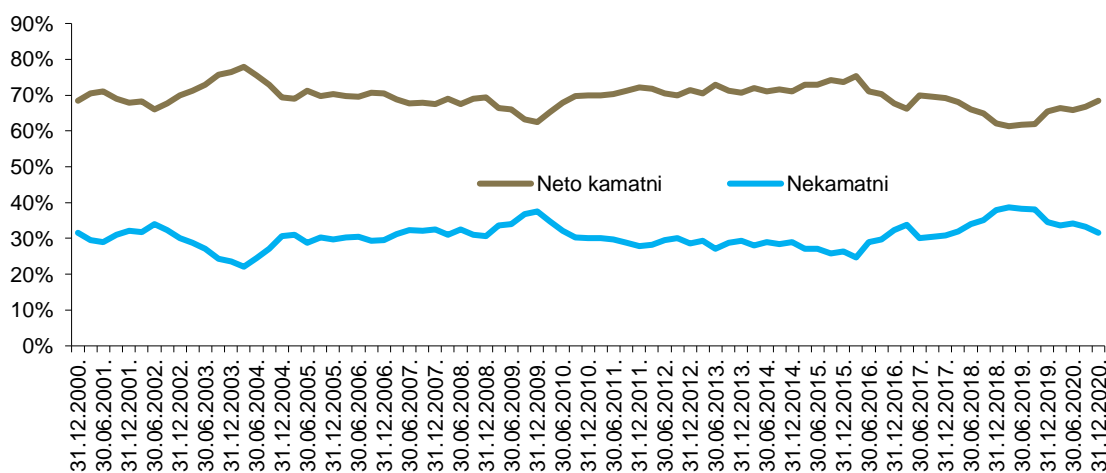
$NIM = A$ (prosječno naplaćena aktivna kamatna stopa) – P (prosječno plaćena pasivna kamatna stopa) Q4:2000.-Q4:2020.

U četvrtom kvartalu 2020. godine neto kamatna marža je iznosila 2,6 postotnih bodova, što je slična razina kao u trećem kvartalu 2020. godine. Kriza nije dovela do značajnog povećanja kamatne marže.

27. Udjel neto kamatnog i nekamatnog prihoda u ukupnom prihodu

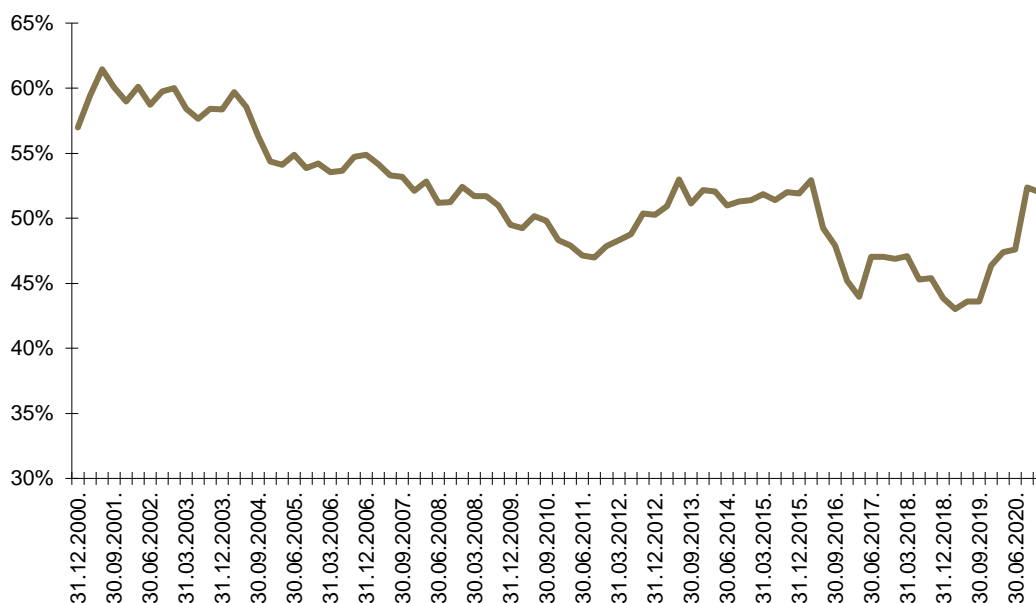
Q4:2000.-Q4:2020.

Udjel neto kamatnog prihoda u strukturi zarada hrvatskih banaka u četvrtom kvartalu 2020. iznosio je 68,4%, što predstavlja rast za 2,9 postotnih bodova u odnosu na isti kvartal prethodne godine. To je posljedica smanjenja udjela prihoda od naknada.

28. Omjer operativnih troškova i dohotka / *cost-income* omjer

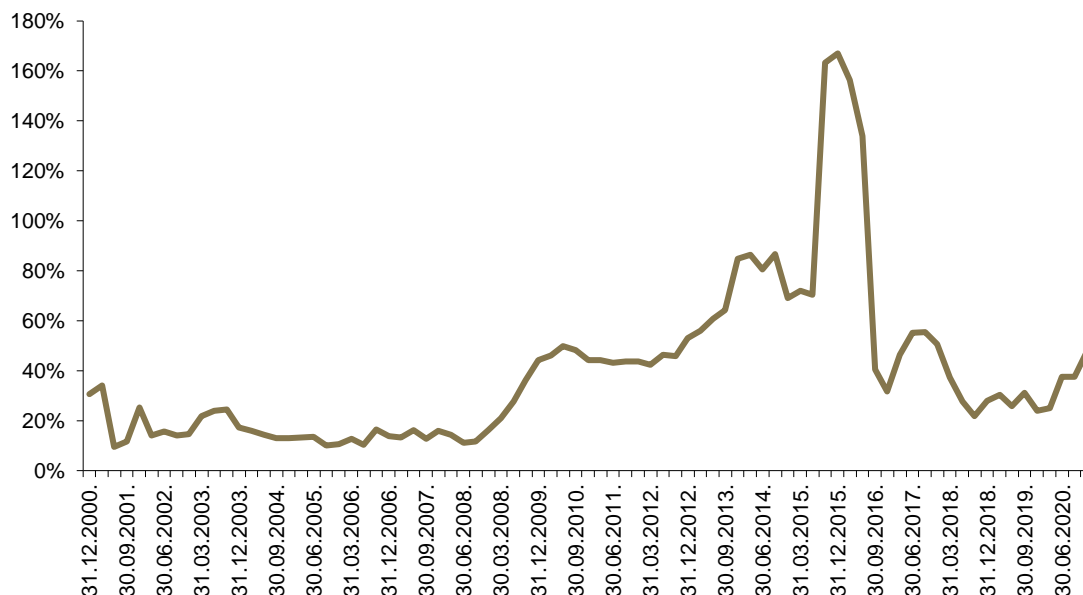
Q4:2000.-Q4:2020.

Cost-income omjer je u četvrtom tromjesečju 2020. iznosio 52%, što predstavlja povećanje u odnosu na isti kvartal prethodne godine za 5,6 postotnih bodova.

29. Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja

Q4:2000.-Q4:2020.

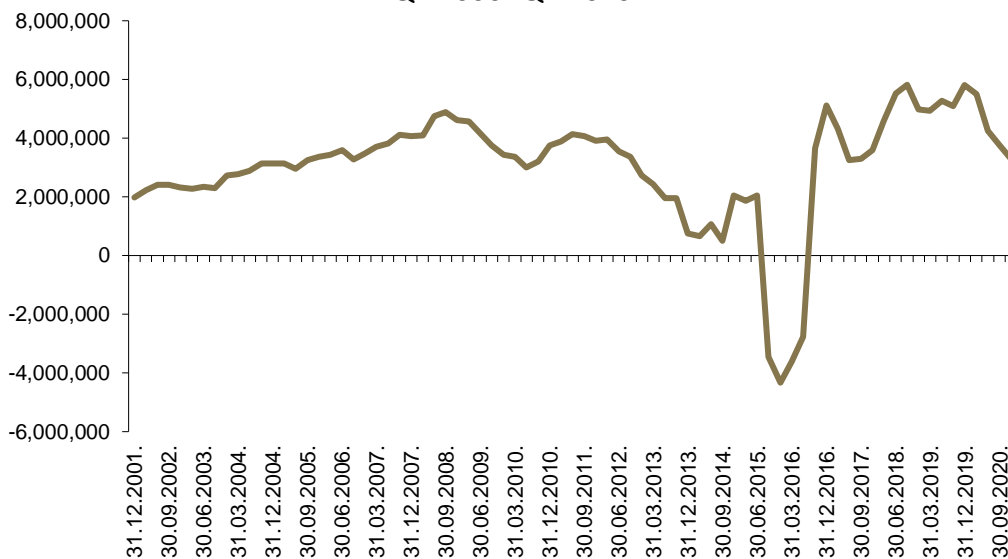

Pod utjecajem posljedica korona krize opterećenje rezultata troškovima rezerviranja povećano je u toku 2020.: oko 48% neto rezultata prije rezerviranja odlazi za ispravke vrijednosti i rezervacije, što je za oko 24 postotna boda više u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

30. Dobit nakon oporezivanja / neto dobit

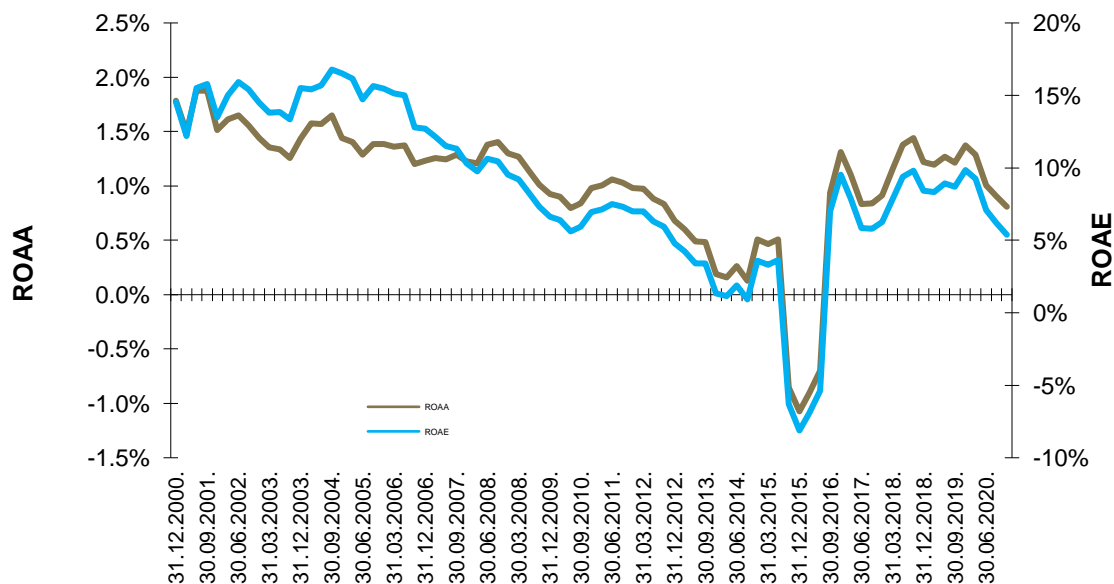
Neto dobit zadnja četiri kvartala u 000 kuna
Q4:2000.-Q4:2020.

Trend-dobit na bazi zadnja četiri tromjesečja krajem rujna 2020. godine dodatno je smanjena na 3,4 milijarde pod utjecajem posljedica korona krize.

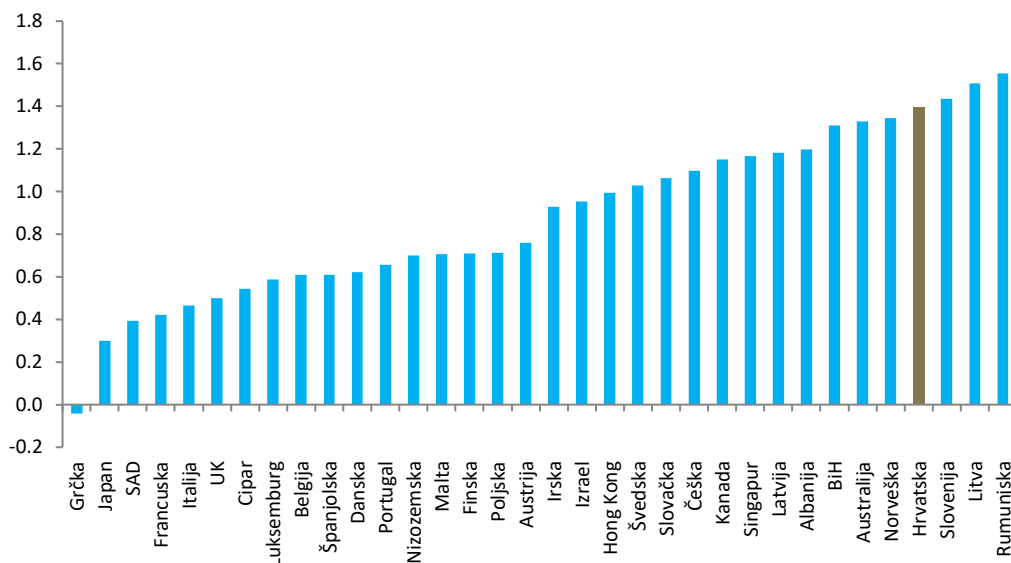
31. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) i prosječni kapital (ROAE)

Q4:2000.-Q4:2020.

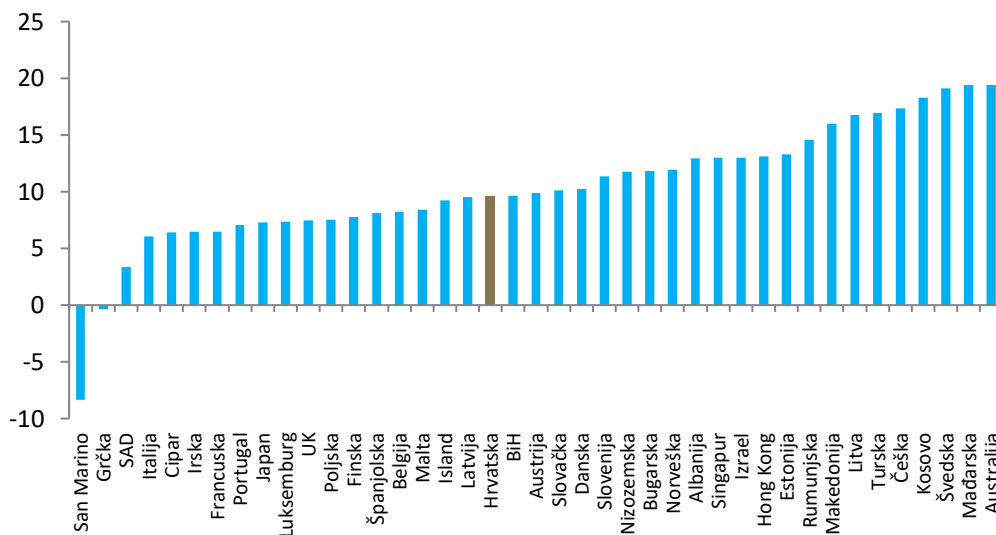
U četvrtom tromjesečju 2020. došlo je do daljnjeg smanjenja 12-mjesečne mjere profitabilnosti hrvatskih banaka, pri čemu je godišnji povrat na prosječnu aktivu (ROAA) smanjen s 0,9% na 0,8%, a povrat na prosječni kapital (ROAE) sa 6,2% na 5,4% od trećeg do četvrtog tromjesečja.

32. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatske banke se prema povratu na prosječnu imovinu nalaze pri vrhu međunarodne ljestvice, između Norveške i Slovenije.

33. Povrat na prosječni kapital (ROAE) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

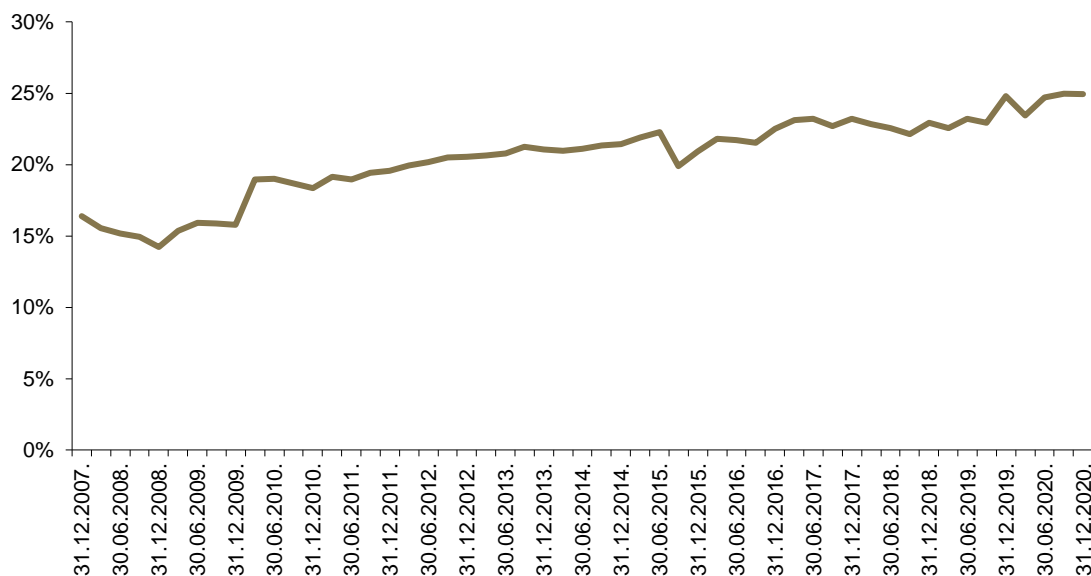

Prema povratu na prosječni kapital hrvatske banke se nalaze ispod sredine ljestvice, između Latvije i BiH. Najprofitabilnije banke su u Australiji, Mađarskoj, Švedskoj, na Kosovu i u Češkoj.

KAPITALIZACIJA I RIZICI

34. Stopa adekvatnosti kapitala

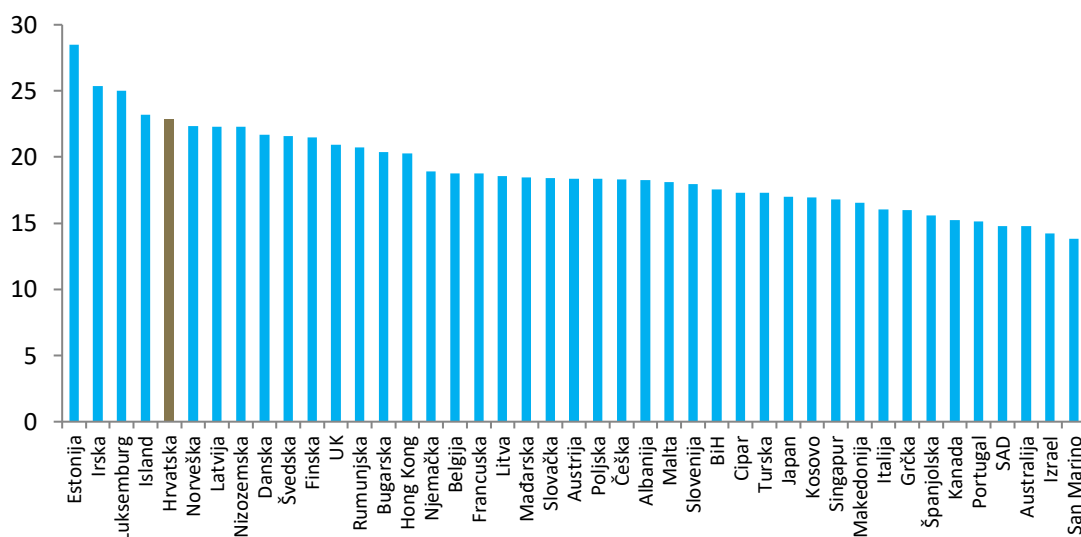
Q4:2007.-Q4:2020.

Nakon što je dosegla 22,3% u drugom tromjesečju 2015., stopa adekvatnosti kapitala u trećem tromjesečju 2019. pala je na 19,9% zbog troškova vezanih uz konverziju kredita u švicarskom franku. Tijekom 2016. godine omjer kapitala se vratio iznad razine od 20%, te se na kraju četvrtog kvartala 2020. godine nalazio blizu povijesnog maksimuma od 25%.

35. Stopa adekvatnosti kapitala: međunarodna usporedba

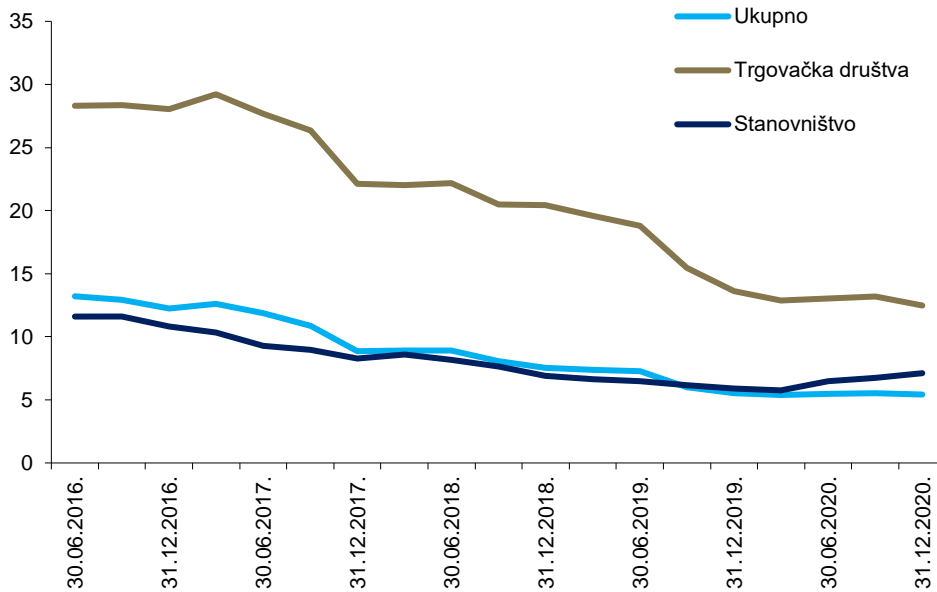
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Stopa adekvatnosti kapitala hrvatskih banaka jedna je od najviših među europskim državama koje izvještavaju MMF u okviru baze podataka *Financial Soundness Indicators*. Hrvatska je pozicionirana između Islanda i Norveške.

36. Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovačka društva

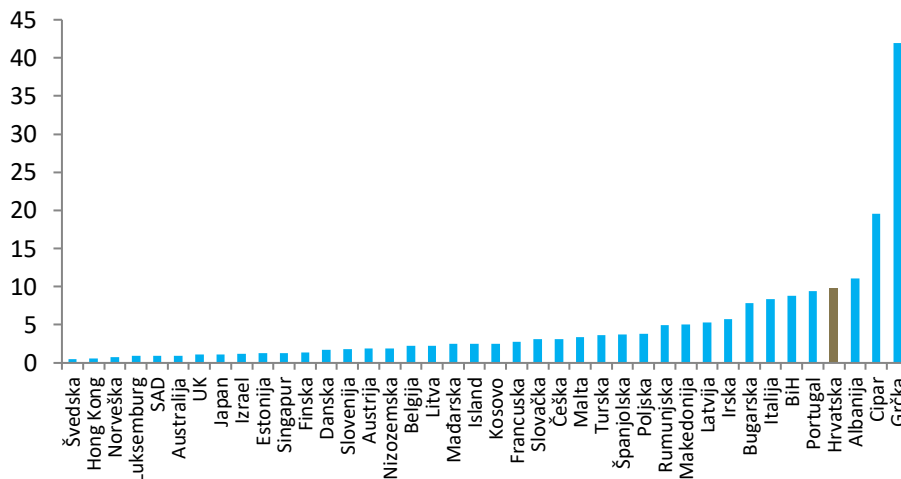
Q2:2016.-Q4:2020.

Prema novoj metodologiji HNB-a (u skladu s metodologijom EBA-e, koja se primjenjuje za članice EU), udjel loših kredita u ukupnim kreditima blago se smanjio u četvrtom kvartalu 2020., te se nalazio na razini od oko 5,4%. Omjer loših kredita u kreditnom portfelju stanovništva dostigao je 7,1%, dok je omjer u kreditnom portfelju poduzeća iznosio 12,5%, što je nešto manje nego na kraju trećeg kvartala.

37. Omjer loših kredita: međunarodna usporedba

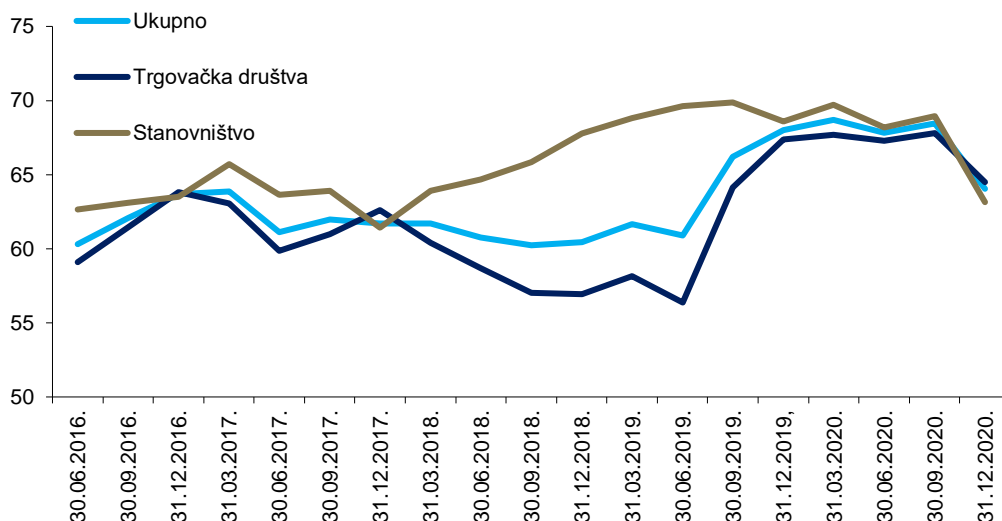
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatska se prema ovom pokazatelju smješta uz Albaniju i blizu Portugala i BiH, što znači da se sličnost ekonomskih i strukturnih problema odražava i u omjeru loših kredita.

38. Stopa pokrića loših kredita rezervacijama za gubitke

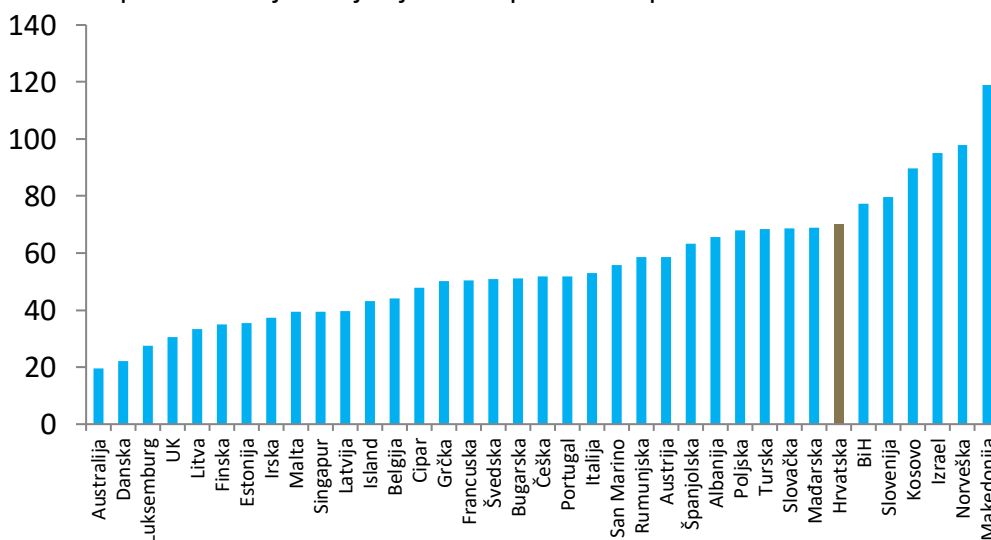
Q1:2010.-Q4:2020.

U četvrtom kvartalu 2020. došlo je do pada pokrivenosti loših kredita rezervacijama u sektoru poduzeća i sektoru stanovništva.

39. Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba

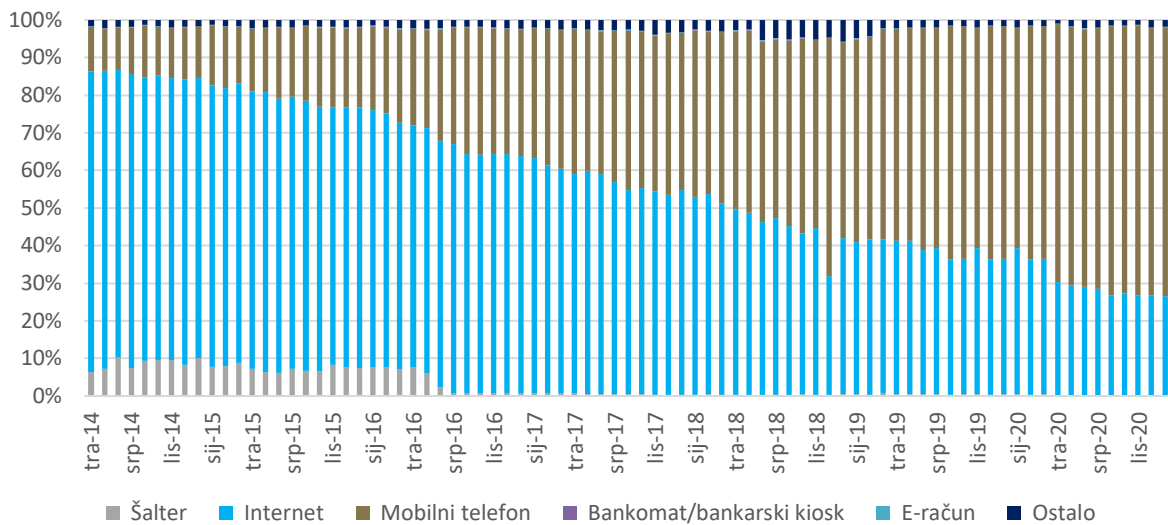
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Pokrivenost loših kredita ispravnima vrijednosti i rezervacijama nalazi se iznad sredine prikazane liste zemalja, uz Mađarsku i Poljsku. Ovo je pokazatelj čija je međunarodna usporedivost najslabija, jer se u različitim državama koriste različita pravila klasifikacije plasmana i formiranja rezervacija, iako se nakon ponovne primjene IFRS 9 nakon krize očekuje ujednačavanje.

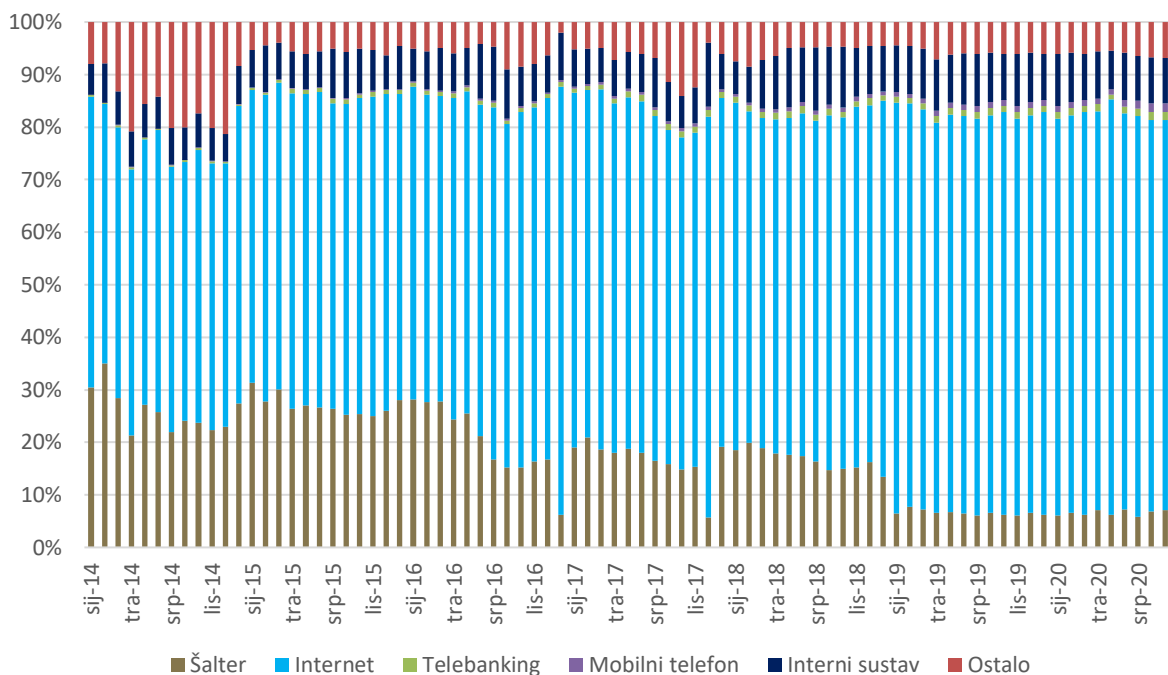
PLATNE USLUGE

40. Struktura kreditnih naloga – potrošači

Struktura naloga građana značajno se promijenila u posljednje četiri godine. Udjel poslovanja (na bazi vrijednosti transakcija) preko šaltera pao je s približno 10% na manje od 1%. Zamjetan je i značajan pad udjela internetskih usluga koje je zamijenilo sve veće korištenje mobilnih usluga. Ono je u prosincu 2020. činilo 62% ukupnih elektroničkih usluga i 35% ukupne vrijednosti kreditnih naloga (transfera) građana.

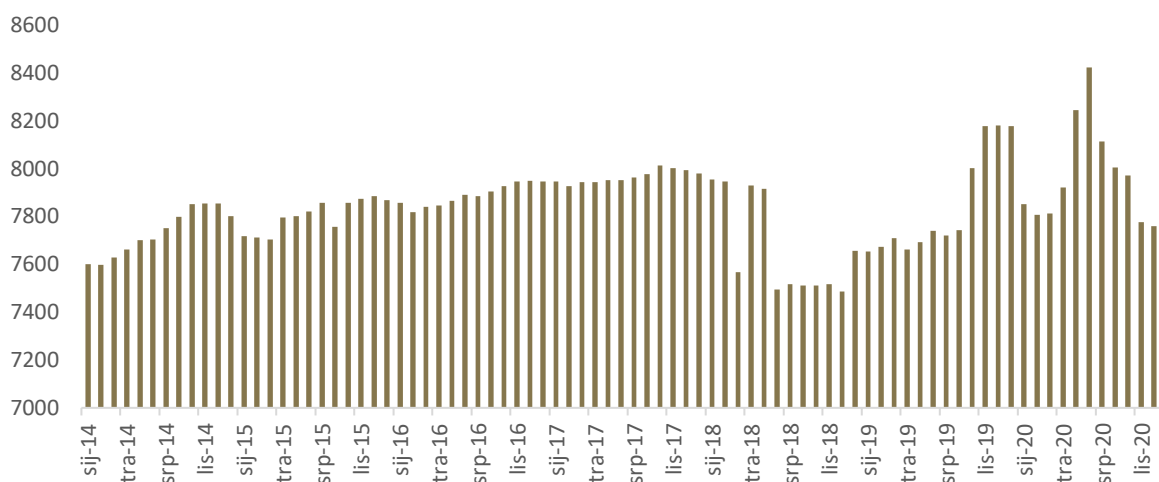
41. Struktura kreditnih naloga – nepotrošači

U strukturi naloga u ovom sektoru dominira internet bankarstvo, čiji je udjel povećan s 52% u 2014. godini na 71% u prosincu 2020. godine. Ovaj rast je najvećim dijelom nadomjestio smanjenje udjela poslovanja preko šaltera. Interni sustavi obveznika zadržali su stabilan udjel u strukturi od oko 8%, dok je udjel ostalih usluga smanjen sa 16% na 6% vrijednosti elektroničkih naloga.

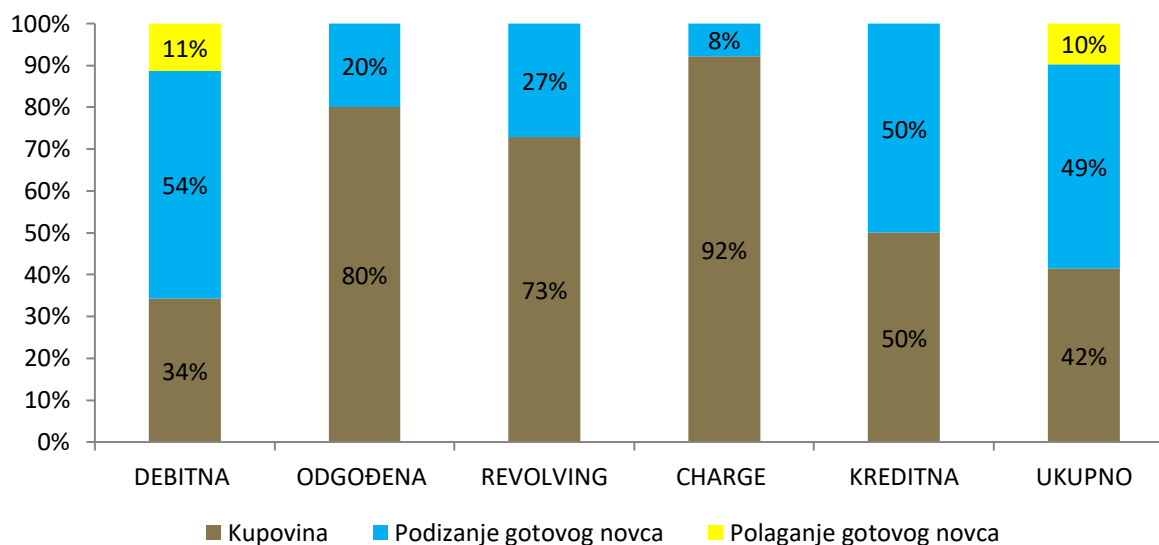

42. Broj izdanih kartica u tisućama

U posljednjih nekoliko mjeseci broj izdanih kartica se kretao oko sedam milijuna.

43. PODACI O KARTIČNOM PLAĆANJU 31.12.2020.

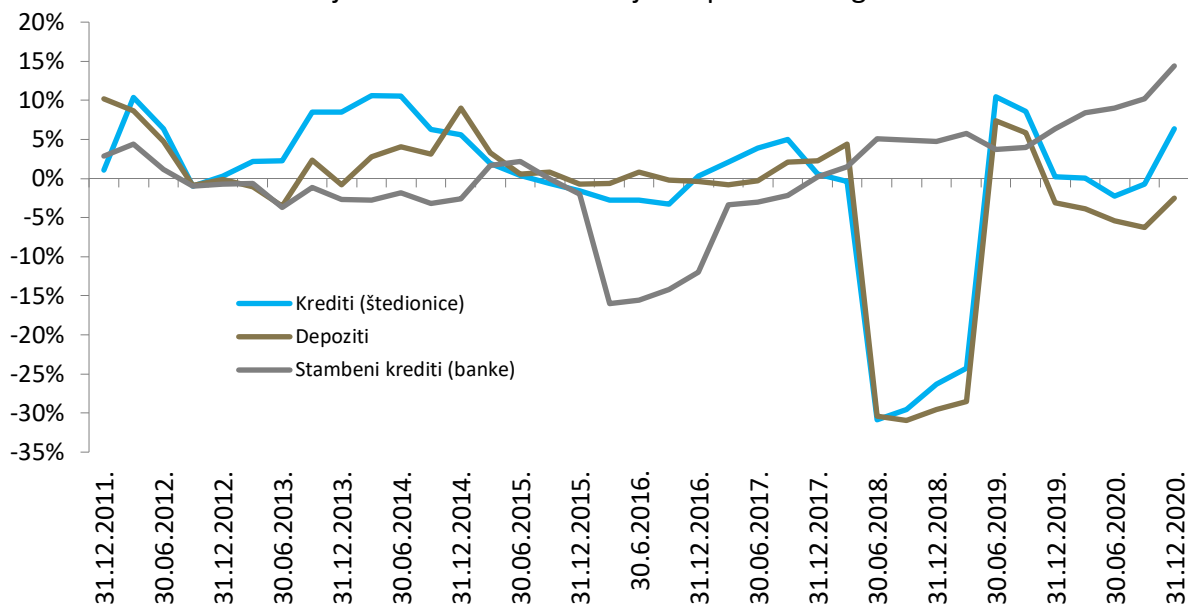

U Hrvatskoj je u prosincu 2020. godine promet po svim kategorijama kartica iznosio oko 15 milijardi kuna. Najveći udjel u prometu imale su debitne kartice (oko 13 milijardi). Podaci HNB-a o namjeni kartica pokazuju kako se debitne i kreditne kartice većinom koriste za podizanje gotovog novca dok se odgođene, revolving i charge kartice koriste za kupovinu.

STAMBENE ŠTEDIONICE

44. Stopa rasta kredita i oročenih depozita kod stambenih štedionica*

Promjena u odnosu na isti mjesec prethodne godine

*Napomena: od siječnja 2013. serija sadrži strukturni lom uslijed promjene metodologije HNB-a

Podaci o štedionicama nisu usporedivi u odnosu na prethodne godine nakon što je nastupila promjena kod nekoliko štedionica. Pad 2018. približno je jednak tržišnom udjelu bivše vodeće štedionice koja je tada pripojena matičnoj banci. U četvrtom kvartalu 2020. u stambenim štedionicama zabilježeni su rast kredita i nešto blaži pad depozita.

Metodologija i izvori

Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4 (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća (zbir podataka iz tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva (izračun na temelju tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel inozemne u ukupnoj pasivi (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel kapitala u ukupnoj pasivi (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Struktura izvora sredstava banaka (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U depozite i instrumente tržišta novca ubrajaju se i ograničeni i blokirani depoziti, depoziti države i krediti primljeni od HNB-a. Kapitalni računi su veći od kapitala iz tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a jer se ovdje konstruiraju prema metodologiji monetarne statistike, dok su u kvartalnom statističkom izvješću sastavljeni prema konceptu kapitala iz statističkih izvještaja. Prikazana struktura se ne mora zbrajati u 100% jer je s prikaza izostavljena stavka ostalo (neto) koja nema značaja, ali utječe na zbroj.

Plasmani (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Kreditni stanovništvu, trgovačkim društvima i državi (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Kreditni stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Stope rasta kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek transakcija (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek stope rasta novoodobrenih bruto kredita (Tablice kamatnih stopa G6a-G6c)

Struktura kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Omjer kredita i depozita (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U brojnik ulaze potraživanja od države, trgovačkih društava i stanovništva, a u nazivnik svi depoziti, što uključuje i depozite države i ograničene i blokirane depozite. Ako se pokazatelj konstruira na temelju podataka o kreditima u užem smislu (zajmovi) omjer je puno niži (za oko 20 postotnih bodova).

Struktura aktive banaka (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Referentne kamatne stope (Hrvatska udruga banaka za Nacionalnu referentnu stopu NRS, metodologija raspoloživa na www.hub.hr; European Banking Federation, EBF, za Euribor, povijesni podaci raspoloživi na <http://www.euribor-ebf.eu/euribor-org/euribor-rates.html>)
Podatak za Euribor računa se kao prosjek dnevnih podataka u kvartalu.

CDS Spread (Erstebank CEE Macroand FI Daily)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO (Hrvatska udruga banaka)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO predstavlja granični trošak monetarne i devizne regulacije koji banka mora platiti kako bi na tržištu prikupila dodatnu jedinicu izvora sredstava radi odobravanja dodatne jedinice plasmana. U izračun indeksa ulaze svi oblici obvezne rezerve, obvezni omjeri devizne likvidnosti i troškovi osiguranja depozita. Indeks predstavlja vagani prosjek troškova koji se obračunavaju na pojedine komponente pasive, pri čemu se za pondere uzimaju udjeli pojedinih komponenti u ukupnoj pasivi prilagođenoj za dijelove na koje se ne obračunava regulacijski trošak. Indeks ne uzima u obzir troškove prudencijalne regulacije. Metodologiju indeksa za HUB je razvila Arhivanalitika 2006., a indeks se od 2007. redovito objavljuje u publikaciji HUB Analize jednom godišnje, gdje zainteresirani čitatelj može pronaći metodološke detalje (www.hub.hr).

Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Neto kamatna marža (NIM) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Neto kamatna marža (engl. netinterestmargin, NIM) računa se kao jednostavna razlika prosječno naplaćene aktivne kamatne stope i prosječno plaćene pasivne kamatne stope. Prosječno naplaćena

aktivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni prihod podijeljen s osnovicom na koju se naplaćuje kamata, a u koju ulaze sve stavke aktivne strane bilance iz tromjesečnog statističkog izvještaja osim gotovine, ulaganja, materijalne imovine, preuzete imovine, kamata, naknada i ostale imovine. Prosječno plaćena pasivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni trošak podijeljen s osnovicom na koju se plaća kamata, a u koju ulaze sve komponente pasive osim kapitala, derivatnih i drugih financijskih obaveza i kamata, naknada i ostalih obaveza. Brojnici izraza računaju se kao zbrojevi zadnja četiri kvartala, a nazivnici kao prosjeci stanja na kraju zadnja četiri kvartala.

Udjel neto kamatnog i nekamatnog u ukupnom prihodu (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Ukupni prihod je zbroj neto kamatnog i neto nekamatnog prihoda. Računa se kao zbroj stavki u zadnja četiri tromjesečja.

Omjer operativnih troškova i dohotka / *cost-income* omjer (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Operativni troškovi odgovaraju računovodstvenoj stavci opći i administrativni troškovi i amortizacija, u koju se, prema metodologiji statističkog izvještavanja, ne uračunavaju premije osiguranja depozita.

Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Rezultat prije rezerviranja računa se kao razlika neto prihoda i općih i administrativnih troškova i amortizacije.

Dobit nakon oporezivanja / neto dobit (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Podatak za svaki kvartal se računa kao zbir zadnja četiri kvartala, tako da se konstrukcijski radi o godišnjoj stopi promjene pomičnog prosjeka računatog s pomakom od četiri kvartala. Podaci se konstruiraju na temelju nerevidiranog statističkog izvještaja, pa je moguća pojava manjih razlika u odnosu na kasnije revidirane podatke.

Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) i prosječni kapital (ROAE) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Kumulativ (zbroj) dobiti za zadnja četiri kvartala stavlja se u odnos prema prosječnom stanju aktive (ROAA – engl. return on average assets) i prosječnom stanju kapitala (ROAE – engl. return on average equity).

Povrat na prosječnu aktivu (ROAA): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial Soundness Indicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Povrat na prosječni kapital (ROAE): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial Soundness Indicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Stopa adekvatnosti kapitala (Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, objavljeno u okviru supervizorske javne objave, statistički podaci, na www.hnb.hr)

Stopa adekvatnosti kapitala 2012.: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial Soundness Indicators, www.fsi.imf.org)

Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovačka društva (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Loši krediti su djelomično nadoknadivi (B) i nenadoknadivi krediti (C) sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana. Omjer loših plasmana u pravilu je niži od omjera loših kredita.

Omjer loših kredita: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial SoundnessIndicators, www.fsi.imf.org)

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Rezerve za gubitke odgovaraju pojmu ispravci vrijednosti kod ovog statističkog izvora.

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial SoundnessIndicators, www.fsi.imf.org)

Valutna struktura omjera loših kredita (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po valutama, na www.hnb.hr)

Valutna usklađenost imovine i obaveza u % ukupne bilančne svote (agregirano tromjesečno statističko izvješće, listovi VSI1_19 i VSO1_20)

Struktura elektroničkih naloga – potrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Struktura elektroničkih naloga – nepotrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Broj izdanih kartica (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

Podaci o kartičnom plaćanju (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

Stopa rasta kredita i oročenih depozita kod stambenih štedionica (Agregirano statističko izvješće HNB-a za stambene štedionice)

List of Figures

1. Money M1 and broad money M4 (year on year change in %)
2. Household and corporate deposits (year on year change in %)
3. Share of foreign currency deposits in total deposits of households (in %)
4. Share of foreign liabilities in total liabilities (in %)
5. Share of capital in total liabilities (in %)
6. Structure of banking sector liabilities (in %)
7. Domestic credit (in HRK mn and year on year change in %)
8. Loans to households, corporate sector and government (year on year change in %)
- 8a. Loans to households, corporate sector and government - transactions (12 MMA)
- 8b. Loans to households and corporate sector (year on year change in %, 12 MMA)
9. Household loans by type of loans (year on year change in %)
10. Structure of household loans by type (in %)
11. Loan to deposit ratio (in %)
12. Structure of banking sector assets (in %)
13. Loans to corporate sector in Croatia and EU countries (year on year change in %)
14. Loans to households in Croatia and EU countries (year on year change in %)
15. Average interest rates on household long-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
16. Average interest rates on household short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
17. Average interest rates on corporate short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
18. Reference interest rates (Euribor and National reference interest rate) in %
19. CDS spread (in bps)

20. Index of regulatory burden in banking sector in %
21. Average interest rates on loans for house purchase (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
22. Average interest rates on loans for consumption (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
23. Average interest rates on overdrafts (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
24. Average interest rates short-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
25. Average interest rates long-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
26. Net interest margin (in %)
27. Share of interest and non-interest revenues in total revenues (in %)
28. Cost-income ratio (in %)
29. Share of provisions in net operating income (in %)
30. Net operating income (in 000 HRK)
31. Return on average assets (ROAA) and Return on average equity (ROAE) (in %)
32. Return on average assets (ROAA) – international comparison (in %)
33. Return on average equity (ROAE) – international comparison (in %)
34. Capital adequacy ratio (CAR) in %
35. Capital adequacy ratio (CAR) – international comparison (in %)
36. NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
37. NPL ratio – international comparison (in %)
38. Bank provisions to NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
39. Bank provisions to NPL ratio – international comparison (in %)
40. Structure of electroing orders - consumer

41. Structure of electroing orders - non-consumer

42. Number of payment cards

43. Structure of payment cards

44. Rate of growth of loans and term deposits with housing savings banks